

PrzedpłataPrzedpłata
na „Głos Narodu“ wynosi:W Krakowie: rocznie
kor. 32.—, kwartalnie
kor. 8.—, miesięcznie
kor. 2.70, za odosze-
nie dwukrotne dziennie
60 halerzy miesięcznie.

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGUSZA.

Wychodzi od r. 1900 dwa razy dziennie.

REDAKTOR KIERUJĄCY: KAZIMIERZ EHRENBURG.

Redakcja i Administracja: ulica Garbarska, 7. — Telefon Redakcji nr. 309.

na „Głos Narodu“ wynosi:

Na prowincji: rocznie
kor. 40.—, kwartalnie
kor. 10.—, miesięcznie
kor. 3.40. Za granicą:
kwartalnie kor. 13.—,
rocznie kor. 52.—.Numer poranny 14 hal.,
południowy 4 hal.Numer wieczorny na
prowincję 16 halerzy.
południowy 6 hal.

Opisania (inzeraty) przyjmuje szanowny przedsiębiorca tego działu Jan Strycharski w biurze inzeratowem „Głosu Narodu“ przy ul. Jagiellońskiej, 7 (róg ul. Szewskiej). Od miejsca
wiersza drobne pismem (petit) pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 10 halerzy. Nadesłane po 40 halerzy od wiersza za każdy raz. Śluby, nekrologi etc. wiersz 80 hal.
Samolubowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Haussmanna, Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie, nad Menem, Berlinie, Lipsku,
Wrocławiu). — M. Opelik, S. Mosse, M. Dukes, H. Schalek. W Paryżu C. Adam rue de Varenne 38, Société Mutuelle de Publicité, A. Lorette, directeur, Rue Coumartin.

Nr. 107

Kraków, Piątek dnia 11 Maja 1900.

Rok VIII.

W INTERESIE URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

Na wtorkowym posiedzeniu Izby poselskiej partja chrześcijańsko-społeczna wniosła projekt w sprawie ustawowego uregulowania urlopów dla wychnienia dawać się mających urzędnikom państwa. Wniesienie tego projektu poprzedziła bytność deputacji czterech największych towarzystw urzędników państwowych w Austrii u prezydenta ministrów Koerbera w tej samej ważnej sprawie. Sprawa jest postulatem humanitaryzmu i musi być w sposób naglący załatwiona. Każdy, kto ma wyczerpującą służbę w wielu gałęziach administracji państwa, uznać musi zupełnie uprawnionem dążenie urzędników do zyskiwania stałych wypoczynków. Wiedeński organ partji chrześcijańsko-społecznej zwraca przy tej sposobności uwagę jeszcze na inną, również ważną, a może nawet jeszcze ważniejszą kwestję. Wiadomo mianowicie, że jedną z największych przeszkód szybszego awansowania we wszystkich klasach rangi jest to, że wielu urzędników, którzy już ukończyli 40 lub więcej lat służby i użyskali pełną emeryturę, mimo to nie idą na pensję, dlatego jedynie, że w razie spensjonowania tracą dodatek aktywalny!

Dodatek ten jest rozmaity zależnie od klasy rangi, ale wynosi prawie piątą część dotychczasowych ogólnych dochodów; ubytek taki wskrotnym budżecie urzędniczym jest nadzwyczaj ciężki. Emeryt wpada zatem często w długi, z których potem nie może się wyswobodzić. Wobec tego dążenia urzędników powinny być w tym kierunku zwrócone, aby dodatek aktywalny w pełnej wysokości wliczony był do emerytury. Jest to rzecz możliwa i łatwa do osiągnięcia przy odrobinie dobrej woli rządu.

Na posiedzeniu izby poselskiej z dnia 19 lutego 1892, kiedy minister skarbu dr Steinbach występował z projektem nowych podatków i bronił myśli zaprowadzenia podatku pensyjnego („Besoldungssteuer“), rzekł dosłownie: „Pozostajemy przy minimum egzystencji w wysokości 600 złr., przy uwolnieniu od podatków dla dodatków aktywalnych urzędników państwowych i dla kwaterunkowego u reszty funkcjonariuszy, przy pobieraniu przez odtrącanie z płacy, nakoniec przy progressywnem opodatkowaniu.

Ponieważ jednak urzędnicy będą mieli także do płacenia podatek osobisto-dochodowy, trzeba było pomyśleć o odpowiednim znizeniu podatku pensyjnego, aby zapobiedz istotnemu zbytniemu obciążaniu urzędników, do którego niema wcale powodu. Wobec tego nowa skala progressywna dla podatku pensyjnego tak jest wymierzona, że wzięta razem z opłacać się mającym podatkiem osobisto-dochodowym od płac — dodatki aktywalne mają być także od podatku osobisto-dochodowego uwolnione — będzie prawie zupełnie zrównana z dotychczasową opłatą podatku. W gruncie rzeczy więc utrzymany będzie całkowicie „status quo“.

Tak obiecywał minister; w rzeczywistości dodatki aktywne są brane za podstawę zarówno przy wymierzaniu podatku osobisto-dochodowego jak i podatku pensyjnego. Jeżeli więc już dodatek aktywalny jest wliczony przy wymiarze podatków — powinien być także wliczony przy wymiarze emerytury.

Organ partji chrześcijańsko-społecznej dla umożliwienia tego proponuje opłacanie rocznie trzyprocentowej składki od dodatku aktywalnego i od płacy na utworzenie funduszu pensyjnego,

którego dobrodziejstwo odczułby niebawem cały świat urzędniczy przez ogromne polepszenie stosunków awansu dla młodych i przez zapewnienie istotne wysłużonym korzystania z pełnej płacy.

W OBRONIE PRAWDY!

Pod tym tytułem ukazała się niedawno w handlu księgarskim książka p. Jerzego Moszyńskiego, poświęcona sprawom bieżącym kraju z okazji zajęć finansowych we Lwowie i ich politycznych konsekwencji. Książka w znacznej części jest polemiką z wybitnymi przywódcami stańczyków krakowskich, z którymi p. Moszyński od dłuższego czasu prowadzi zażartą, zasadniczą walkę ze swojego skrajnego, ale logicznego, choć nie zawsze sympatycznego arcykonserwatywnego punktu widzenia. W książce tej odnajdujemy kilka zajmujących kart, na które dziś właśnie pragniemy zwrócić uwagę opinii publicznej. Oto co pisze p. Jerzy hr. Moszyński.

I. Jedną z poważnych instytucji kredytowych w Galicji dostała się w zarząd stronnictwu politycznemu, które, odrzucając bezwzględnie wiarę w objawienie Boże, uznało ewolucje materialistycznego rozwoju i postępu za jedyny motor życia społecznego, które, jak to sam St. Tarnowski otwarcie wypowiedział, moralność, płynącą z objawienia Bożego, zastąpiło moralnością rewolucyjną — a ja dodam — materialną.

W tem zaś, że stronnictwo, powstałe z niemoralnych szumowin społeczeństwa lub narodu, straciło pojęcie dobrego lub złego, że nie rozumie, iż nie wolno mu kraść, zabijać, cudzożyć, kłamać, pożądać cudzej żony — nie mogą przecież uznać nieszczęścia krajowego a nawet narodowego.

To też dla mnie nie ulega wątpliwości, że nieszczęście krajowe, a nawet narodowe, w sprawie niesumiennej manipulacji, prowadzonych w Kasie oszczędności, jeszcze i nie to stanowi, że — jak nas objaśnia St. Tarnowski:

„pokazało się nadto, że namiestnictwo, obowiązane do czuwania i kontroli, raz wprawdzie poczuło się do tego obowiązku i wdało się w tę sprawę, ale raz to zrobiwszy, usnęło na laurach tej czynności i nie pytało o więcej choć jedno doświadczenie, jeden odkryty nieporządek, powinien był właśnie czujność tę pobudzić i spowodować ciągle a czynne pilnowanie Kasy“.

Proste bowiem niedołęstwo maszyny administracyjnej, nie jest jeszcze nieszczęściem narodowym. Skoro się więc zupełnie zgadzam ze St. Tarnowskim, że:

„Była klęska ekonomiczna, gorsza od tej klęska moralna, a obie razem złożyły się na trzecią klęską polityczną“...

to przyczyn jej muszę jeszcze szukać gdzieindziej, bo te, o których słyszę od St. Tarnowskiego, nie są bynajmniej wystarczające na tak ponure określenie sytuacji kraju.

„I to wszystko gdzie?“ — zapytuje szanowny autor. — „W Galicji, która za całą Polskę i na użytek całej, miała zdać próbę rządzenia sobą, zdolnego prowadzenia spraw; obudzić w świecie ufność i poszanowanie dla polskich rządów i zarządów. Kraj gwarancję dać musiał — ale winien był sobie samemu i dobrej sławie narodu, zrzucić z siebie odpowiedzialność za to, co się stało, wyprzeć się wszelkiej solidarności“.

Że St. Tarnowski najsilniej jest o tem przekonany, że kraj gwarancję dać musiał, że wniwili to

weń ci, dla których gwarancja była niezbędną, by pod jej osłoną oczyścić siebie i swoich, o tem nie wątpię. Ale radbym usłyszeć raz przecie, dlaczego gwarancję Sejm dać musiał? Dotychczas nie słyszałem od nikogo innej odpowiedzi na to pytanie, jak wykupienie się od niej drugim pytaniem: a co by się stało, gdyby kraj gwarancji nie uchwalił?

Co się stanie wskutek uchwalenia gwarancji, to przewidziałem, twierząc zaraz po uchwaleniu tejże w książce p. t. Stronnictwo konserwatywne wobec 35 milionowej gwarancji, że skoro „Od pana Abrahamowicza dowiadujemy się, że lwowska Kasa oszczędności zasila swoimi funduszami Towarzystwa zaliczkowe, oraz Kasy oszczędności prowincjonalne“, zatem „Znaczący to, że gwarancja Sejmu odnosi się nietylko do lwowskiej Kasy oszczędności, ale, że jest ona reasekuracją wszystkich mogących powstać w tychże prowincjonalnych Kasach defraudacji i złodziejstw, powiem więcej, że jest ona prawie zachętą, daną do nich tymże zarządom prowincjonalnym“. (Str. 25.)

Chyba na potwierdzenie tego zdania nie potrzebowaliśmy niestety długo czekać, czego najlepszym dowodem defraudacje w Wieliczce. Odpowiedź na pytanie, co by się stało, gdyby Sejm gwarancji nie uchwalił, dały podczas procesu zeznania pana dra Alfreda Zgórskiego, dyrektora banku krajowego i pana Antyma Nikorowicza, a więc dwóch ludzi chyba najwięcej kompetentnych do dania odpowiedzi na to pytanie, jeden z nich bowiem zarządza największą krajową kredytową instytucją, stworzoną przez Sejm i zostającą pod ścisłą kontrolą Sejm i Wydziału krajowego; drugi zaś zamianowany został przez marszałka Sejmu dyrektorem tejże galicyjskiej Kasy oszczędności.

Jeśli więc zdaniu tych ludzi nie można zaufać, to chyba w Galicji są tylko sami idjoci i złodzieje.

Otóż dzienniki donoszą, że: „Rada Namiestnictwa Jaegerman, dyrektor Banku krajowego, dr Alfred Zgórski, prokurator Stachiewicz opowiadają, jak wyglądał stan Kasy oszczędności zaraz po katastrofie, kiedy władza wydelegowała ich do zbadania interesów. Dr Zgórski oświadcza, że zachwianie się Kasy w styczniu nie byłoby w żadnym razie spowodowało bankructwa. Nie sądzi także, aby katastrofa odbiła się bardzo dotkliwie na ekonomicznych interesach kraju. Wrzawa była trochę przesadzoną, o ile szło o gospodarcze konsekwencje. Obecny dyrektor Kasy p. Antym Nikorowicz, przesłuchiwany jako dalszy świadek, oświadcza, że straty instytucji będą prawdopodobnie mniejsze, aniżeli się zdawało początkowo i deklaruje się jako zwolennik sprzedania kopalń Wolskiego i Odrzywolskiego, chociaż dają one pół miliona czystego dochodu rocznie“.

Chyba każdy nieuprzedzony czytelnik przyzna mi prawo polegania raczej na fachowem zdaniu dwóch ludzi, cieszących się zupełnem zaufaniem Marszałka i Wydziału krajowego i wtajemniczonych zarówno w rzeczywisty stan Kasy oszczędności, jak w ekonomiczny i finansowy stan Galicji, niż na sejmowych deklaracjach pana Abrahamowicza, Tarnowskiego i innych. A to także musi każdy przyznać, że jeżeli zeznania tych panów są rzetelne, to nie było najmniejszej potrzeby wywierania tak strasznej presji na Sejm, by uchwalił gwarancję, t. j. żeby zrobił rzecz zupełnie sprzeczną z interesem publicznym, z moralnością publiczną, ze sprawiedliwością publiczną i powiedzmy szczerze, z prawem Sejmu, nie mówię z prawem formalnem, ale istotnem, gwarancja bowiem wprowadziła do Sejmu wprost zasadę socjalistycznego ustawodawstwa. To też i dziś nie zmienia ani na włos zdania wypowiedzianego w roku zeszłym, że: „Na takich to kruchych podstawach, powiedzmy raczej, bez żadnych podstaw, uchwalił Sejm gwarancję za 35 milionów złr. wkładkę lwowskiej Kasy oszczędności, gwarancję, otwierającą na oścież wrota wszelkiego rodzaju przypadkowym lub rozmyślnym nieszczęściom

Kupujcie tylko u Chrześcian!

i... finansowym przesileniu, megającym już teraz bez żadnej zapory bić w biedną Galicję".

Jeżeli jednak gwarancja nie była uzasadnioną w rzeczywistości niebezpieczeństwem ogólnego przesilenia lub ogólnego bankructwa w całym kraju, a więc coś mogło być powodem tak gwałtownej presji i to wywieranej przeważnie ze strony konserwatywnej, by koniecznie nakłonić Sejm do jej uchwalenia?

Przyznaję się, że inaczej nie mogę sobie wytłumaczyć przyczyny tego zjawiska, jak tem, że jeżeli gwarancja nie była niezbędna dla uratowania Kasy oszczędności, to musiała być jednak niezbędna do ratowania Innej instytucji kredytowej, w której wyszły na wierzch milionowe nadużycia i naruszenia depozytów, a wieść publiczna niosła, że zachodzi bardzo ścisły, organiczny związek pomiędzy nadużyciami Kasy oszczędności a nadużyciami gal. Banku kredytowego. W każdym razie faktem jest, że depozyta w Banku kredytowym były naruszone, że wskutek tego zastrzelił się p. Krzyżanowski, oskarżając pana Marchwickiego, że on go opętał i namówił do przyzwolenia na to naruszenie. Dla uratowania honoru pana Marchwickiego, a może też i czyjego więcej, zanim sprawa wejdzie przed kratki sądowe, trzeba było pewnego czasu, bo dla zamożniejszych ludzi zebranie w kilka dni, kilku milionów złr., nie jest rzeczą łatwą. Ale prawdopodobnie nie można było zyskać na tym czasie, gdyby zaraz konkurs Kasy oszczędności został ogłoszony, gdyby wierzyciele Kasy nie zachowywali olimpijskiego spokoju, jak go dziś zachowują, mając prz. z Sejm zapewniony odbiór swojej wierzytelności, ale gdyby jeden przez drugiego dociekał, gdzie są fundusze i czychał na ich złapanie. Bo jeżeli naprawdę zachodził związek nadużyć pomiędzy temi dwoma finansowymi instytucjami, to byłoby się to musiało wydać, pod badawczym wzrokiem zrozpaczonych i niepewnych wierzycieli, a karne postępowanie musiało być wytoczone, zanim główni akcjonariusze Banku kredytowego zdołaliby byli zebrać kilka milionów. Jeżeli zaś związek między temi dwoma instytucjami naprawdę nie było żadnego, to i tak wobec bankructwa Kasy oszczędności kredyt musiałby pierzchnąć z Galicji i także trudno było o miliony przed rozpoczęciem śledztwa karnego przeciw Bankowi kredytowemu, a w takim razie skandal Banku konserwatywnego byłby nieuniknionym.

To też przychylam się stanowczo do hipotezy, że gwarancja dlatego została tylko uchwalona, bo potrzebna była panu Marchwickiemu, panom Badenim i innym. (C. d. n.)

Urzędy obwodowe w Czechach.

WIENIĘ 9 maja. (Tel. B. K.). Przedłożony wczoraj projekt ustawy o utworzeniu urzędów obwo-

dowych — trzeci z projektów ustaw w sprawach językowych — postanawia, że dla ułatwienia administracji politycznej w Czechach utworzy się dziesięć urzędów obwodowych (Kreisregierung). Na czele każdego urzędu obwodowego stoi starosta obwodowy (Kreishauptmann) w V randze, który ma sobie dodać radcę namiestnictwa, jako zastępcę i innych urzędników. Starostowie obwodowi podlegają wprost namiestnikowi. Z póród dziesięciu obwodów, trzy są jednolicie niemieckie z siedzibą w Chebie, Litomierzycach i Libercu, pięć jednolicie czeskich z siedzibą w Chrudimie, Jiczynie, Królowym Hradcu, Pradze i Taborze, a dwa wreszcie są pod względem językowym mieszane, t. j. w Budziejowicach i Pilźnie.

Co się tyczy kompetencji urzędów obwodowych, to obejmuje ona zasadniczo te sprawy w I i II instancji, które dotychczas należały do zakresu działania namiestnictwa. Natomiast ze spraw tych pozostają nadal zastrzeżone namiestnictwu te, które bądź to obejmują cały kraj, bądź też przekraczają zakres terytorjalny danego obwodu. Urzędowi obwodowym mogą być przydzielone także sprawy, które dotychczas były załatwiane przez starostwa.

Odwołania i rekursy przeciw zarządzeniom i orzeczeniom urzędów obwodowych, o ile one wogóle ustawowo są dozwolone, idą przez namiestnictwo bezpośrednio do właściwej władzy centralnej, ustawa wylicza jednak w 28 punktach ważne sprawy, w których namiestnictwo jest władzą rozstrzygającą rekursy i ostatnią instancją.

Ustawa ta nie ma zastosowania do stolicy kraju, Pragi, ani do spraw i zakresu działania praskiej dyrekcji policyjnej.

Urzędy obwodowe mają wejść w życie w 6 miesięcy po ogłoszeniu ustawy.

W motywach dołączonych do projektu tej ustawy, znajduje się pogląd na historyczny rozwój obwodów w Czechach, zwłaszcza na najnowszy okres tego rozwoju od roku 1848. Następnie wyłożone są obszernie powody powołania obwodów na nowo do życia. Koszty utrzymania jednego urzędu obwodowego wynoszą będą rocznie 80.000 do 90.000 koron.

W dodatku do przedłożenia uwidoczniono także ewentualny podział kraju na 14 obwodów. Pomiedzy nimi byłoby pod względem językowym pięć niemieckich: Cheb, Litomierzycy, Krumlów, Liberec i Zatec, siedem czeskich: Chrudin, Jiczyn, Królowy Hradec, Pisek, Praga, Tabor, Slane, a wreszcie dwa mieszane: Budziejowice i Pilzno.

Z WYSTAWY PARYSKIEJ.

PARYŻ 5 maja.

II. Idąc od strony Pól Elizejskich po przez most cesarza Aleksandra III, wychodzimy na ogród, urzą-

dzony przy wejściu na Esplanadę Inwalidów, po jednej i drugiej stronie ulicy. Różnobarwne klomby stanowią popis francuskich hodowców róż, którzy, pracując od wielu lat nad ulepszeniem niektórych gatunków, odkryli istne dziwo ogrodnictwa — różę fioletową.

Z ogrodu roztacza się widok wspaniały, po jednej i drugiej stronie drogi środkowej ciągnie się aż ku bramie domu Inwalidów sześć wielkich pałaców, połączonych z sobą w taki sposób, iż tworzą właściwie dwa pałace.

W rozkładzie ogólnym budynków podziwiać należy delikatną i zręczną mieszanię wszystkich stylów, oraz niezmiernie gustowną ozdobę zewnętrzną.

Przedmioty, wystawione w tych pałacach, przyciągają będą zapewne największą ilość widzów, zawierają bowiem wszystko, co dotyczy ozdoby mieszkania i człowieka. W obwodzie ogrodu, po obu stronach, znajdują się dwa symetryczne pałace fabryk narodowych, zbudowane przez Toudoire'a i Pradelle'a. Pałace te nęcą widza barwnością i wesołym tonem ornamentyki. Każda z dwóch części budynku przedstawia od strony wybrzeża Sekwany fasadę, złożoną z parteru i pierwszego piętra z kwadratową kolumnadą, na rogach zaś, od strony placu, urządzono dwa wielkie wejścia, tworzące symetryczne, bogate fasady, ozdobione portykami.

Równie malownicze są fasady od strony Esplanady Inwalidów. Galerje parteru zamknięte są przez łuki, a piętro, utworzone z terasy, pokrytej sufitem, podpartym przez szereg kolumn. Portyki tej części są niezmiernie ozdobne, cała ornamentacja współdziałała doskonale do wydobycia wszystkich czarów linii architektonicznych. Po nad portykami umieszczono dwie grupy rzeźbiarskie: z lewej strony allegorja przedstawia „Francję przemysłową“ przez Hondina, z prawej — „Francję przyjmującą nagrody“ przez Peynota.

Pod względem architektonicznym pałace na Esplanadzie są niemal najpiękniejszymi budowlami na tegorocznej wystawie.

Chodnik ruchomy, czyli tak zw. „trottoir roulant“ jedna z atrakcyj wystawy paryskiej, funkcjonuje już normalnie i doskonale. Na wiaduktach dziesięciu metrów wysokości wzniesiono promenadę, która biegnie od pałacu Inwalidów, aż do pola Marsowego, częścią w obrębie wystawy, częścią ulicami miasta. Platforma owej promenady składa się z trzech sąsiadujących z sobą chodników; jeden z nich jest stały, drugi posuwa się dość wolno, trzeci mknie ze znaczną szybkością. Na każdej z dziesięciu stacyj, za opłatą 50 centymów, można dostać się na chodnik stały.

Dość uczynić jeden krok, by przenieść się na jedną z platform ruchomych, która nnosi naprzód, pozwalając bez zmęczenia zwiedzić część wystawy, a na ulicach — zaglądać w okna tych nieszczęśliwych Paryżan, przed których domami zbudowano ów hałaśliwy potwór współczesnej cywilizacji. Ruchome chodniki, acz ze zgrzytem i stukiem, suną równo, tak

Milczała.

— Nie chcesz mi rzec? — Zgrzytnął rozpaczliwie. — Czekaj, ja się twej powietrznej nie lękam postaci, idę ku tobie... Obaczmy, czy gdy się spotkamy, nie zmieniłeś i nie powiesz mi prawdy... — i wstał.

— Stój! — zawołała Brygida. — Stój... szaleńcze! Między nami przepaść... śmierć!

— Ja do niej właśnie po przyczynę idę!

— Nie! — Widzenie nagle drgnęło. — Nie! Tobie ginąć nie wolno... żyj!

— Po co? — pytał Wojsław.

— Życie twoje dla nas dwojga potrzebne...

— Dla nas dwojga? — powtórzył graf w jednej chwili znów do miejsca swego przykuty. — Co mam robić? — szepnął znów cicho uległy.

— Pracować! — brzmiała odpowiedź.

— Na co?

— Na odkupienie! — Usłyszał wyraźnie i ręka Brygidy, ta piękna toczona jej ręka, przezroczytym paluszkim wskazała na niego i lekko, jak odprysk spóźnionej mgły, podniosła się w górę. A tam jak ostatni jęk drżącej struny rozległo się ciche: — i wyzwolenie! — I obie jej ręce przytem spoczęły na wątkiem jej łonie.

Ulatniała się, rozplywała, nikać, ginęła.

Rozpacz, strach, tęsknica, tysiące uczuć bolesnych wstrząsnęło Wojsławem.

— Czem zawiniłem, powiedz choć jeszcze!... I nie wiadomo czy stamtąd z błękitu, czy w jego własnym sercu rozległ się cień głosu. w którym poczęła się i zadrżała upragniona odpowiedź: — krzywo przysięstwem!

Otworzył oczy. Siedział twarzą do słońca, rozblask nieba raził go, był oszołomiony, zdrewniał, nie rozumiał nic.

Lis z Targowiska, teść jego, stał nad nim i mówił przyciszonym głosem.

(Ciąg dalszy nastąpi)

ALMA MATER

Powieść na tle dziejów Słowiańszczyzny na rubieży XIV i XV stulecia

106

przez

Bogdana Jaxę Ronkiera.

(Ciąg dalszy)

Jednocześnie ciepło promieni słonecznych, które padały na niego, dretwiło jego odporność i rozcieńczało wrażliwość.

Noc cała nieprzespana ciążyła na nim, zmęczenie upominało się o swoje prawa.

Doznał gwałtownego bólu głowy, a jednocześnie błogie osłabienie wzięło nad nim górę, mącąc jego świadomość...

Siedział twarzą do słońca, rozblask nieba raził go, przymknął na chwilę powieki... i uśmiechnął się radośnie.

Po przeźroczym, lśniącym promieniu powiewna i biała szła ku niemu ona!...

Taka sama, jak zawsze, taka słodka w spojrzeniu, taka dobra zawsze, taka piękna, taka ona!...

Szate miała białą, z listka wodnej lilji wyściętą, miasto stóp, duże kwitnące róże... hen! na kwicistej łące za ruczajem, gdy samotny pastuszek tęskni za swoją bohdanką, którą mu zimna ziemia zabrała...

A głos jej zapłakał, jak śpiew słowika w rozpieszczonym gaju, gdy biednej ptaszynie stracono z wyżyn gniazdeczko na trawę i spadły nieżywe maleństwa...

A głos jej zabrzmiał, jak rzewne tony smętnej muzyki, którą gdzieś zdala niosą Aniołowie

pańscy przez złoście przestworza, jako wszechskargę cierpiącej ludzkości, która pokorą chwali Przedwiecznego...

I Wojsław słuchał...

— Jeszcze boli?...

— Boli!...

— I nie przestanie?

— Bo ja wiem... może... kiedyś!... — szepotała objawiona i ruch jej ręką przytem zdradzał, że radaby co więcej powiedzieć, ale nie może.

Nastała długa cisza.

Wojsław patrzył i słuchał. Chciał się jej widokiem i głosem na resztę życia nasycić.

Ale czem dłużej siedziała przed nim, w ognie słoneczne spowita, tem on coraz więcej pragnął ją dla siebie utrzymać. w tej niepewnej przestrzeni ucieleśnić i usidlić.

Naraz błysła mu myśl. A nuż mu ona powie dla czego Bóg go tak ciężko nawiedził i zesłał na niego tak bezlitosną próbę...

Więc pytał znów cicho.

— Dla czegoś mnie porzuciła, dla czegoś mi zmarła?

Brygida milczała.

— Dla czego?... — nalegał utęskniony wdowiec.

Usta jej poruszyły się niespokojnie, ale słów niedosłyszał.

Więc błagał dalej.

— Na szczęście naszej miłości, na głowy naszych chłopiąt, na pamięć naszego pożycia zaklinam cię... dla czego?... odpowiedz!

I jak grom z jasnego nieba, jak wyrok dla skazańca, który pewny był ulaskawienia, padła odpowiedź na Wojsława:

— Przez ciebie!...

— Przezemnie? — zawołał nieszczęśliwy. — Przezemnie?... Czem przewiniłem? Mów!

Ci z prenumeratorów, którzy do dnia 12 b. m. przedpłaty nie wznowią, numeru z soboty nie otrzymają. == == == ==

równy, iż popisywał się na nich ze swą sztuką jakimiś pomysłowy cyklista. Długość elipsy wynosi 3 400 metrów.

Jest to pierwsze zastosowanie na szeroką skalę chodników ruchomych, dotychczas istniały one w Paryżu tylko w magazynach Luwru, jako środek lokomocji między parterem, a pierwszym i drugim piętrem. Obecna próba budzi w bujniejszych wyobraźniach nadzieję, iż kiedyś na ulicach miast podobne chodniki ruchome uczynią niepotrzebnymi wysiłki nóg ludzkich. Znikną bezpowrotnie dorożki, omnibusy, koleje miejskie, nawet automobile. Przechodniom wystarczy zmienić co czas jakiś platformę, aby prędko i bez znużenia dostać się do celu.

ZE ŚWIATA.

BERLIN 8 maja.

Rozmowa z dyplomata. — Układ Austrii z Włochami. — Polityka angielsko-niemiecka. — Książę Egon Fürstenberg. — Trudność familijna.

Tutejszy „Localanzeiger“ ogłasza interwiew swego reportera z jednym z wybitniejszych dyptomatów austriackich. Według zdania tego dyplomaty wszystkie księżęta, prócz królewicza włoskiego, przybyli na uroczystości berlińskie tylko jako figury reprezentacyjne. Obecność zaś następcy tronu włoskiego ma ten sam charakter, jak gdyby sam król włoski przybył i książę Neapolu w imieniu swego ojca porozumiewał się z obu cesarzami w kwestjach, dotyczących trójprzymierza.

Nie rozchodzi się tu naturalnie o jakieś zawikłania na wschodzie, ani o zagarnięcie przez Austrię Macedonii lub Albanii, albowiem między Austrią a Włochami przyszedł do skutku układ, na podstawie którego żadne z dwóch mocarstw na swoją rękę nie będzie nie działać na Wschodzie. Układ ten jest tajny i był zapewne przedmiotem rozmowy monarchów. Być może, że wywoła to pewien niepokój w Rosji, z którą Austrię wiąże wspólne porozumienie celem utrzymania na Bałkanie „status quo“.

Co do aliansu austro-niemiecko-włoskiego dyplomata oświadczył, że należało go zaakcentować dubitnie, ku czemu najlepiej posłużył zjazd sprzymierzeńców. Nie zachodzi wprawdzie żadna obawa zakłócenia pokoju, ale ogólna sytuacja jest niepewna. We Francji może powstać pewnego dnia potężny mąż stanu, który porwie za sobą cały naród i zaniepokoi całą Europę, trzeba więc było zacieśnić węzły trójprzymierza. Cesarz niemiecki ma o armji austriackiej wysokie wyobrażenie i uważa ją za drugą w Europie, najlepszą po pruskiej, i nie było to wcale przypadkowe, że właśnie w tych dniach Wilhelm podkreślił austriacko-niemiecką spójnię wojskową.

Cesarz Wilhelm wie, czego chce. Z depeszy do wicekróla Indji widać jasno, że chodzi mu bardzo o dobre stosunki z Anglią. Wilhelm widzi wewnętrzny rozstrój w Austrii i rozkład we Włoszech i na wypadek zawikłania z Rosją i Francją nie chciałby pozbawić się sympatyj angielskich. Przez nawiązanie ściślejszych stosunków z Anglią, umocnił także cesarz niemiecki międzynarodowe stanowisko królestwa włoskiego, które w skutek aliansu z Niemcami nie mogło dotychczas oblażywać Anglii tyle sympatyj, ile tego wymagały interesy Włoch na morzu Śródziemnym.

Jak więc widzimy, zjazd sprzymierzeńców w Berlinie ma niemałą doniosłość polityczną. Trzeba jednak skonstatować jeden fakt: podróż cesarza Franciszka zaskoczyła niespodzianie nie tylko publiczność, ale nawet sfery, uchodzące zazwyczaj za „wtajemniczone“. Dyplomacja wiedziała wprawdzie, że cesarz odpowie na wizytę cesarza Wilhelma, nie wiedziała jednak nic, kiedy i z jakiej okazji ta wizyta przedsięwzięta będzie. Nawet ambasadorowie w Wiedniu i w Berlinie nie mogli dać w tej mierze żadnych wyjaśnień.

I jedna jeszcze ciekawa okoliczność zasługuje na uwagę, bo zrobiła ona wyjątek w szablonowej tradycji dyplomacji; oto pertraktacje w sprawie podróży cesarza do Berlina prowadził nie minister Gołuchowski, lecz cs. ba, mająca wprawdzie zdolności, jednakże żadnego tytułu po temu nie posiadająca, t. j. księżę Karol Egon zu Fürstenberg. Magnat ten, posiadający niemiecką i austriacką przynależność, cieszący się względami Wilhelma, był do tej misji bardzo odpowiedni, a niezwykła forma tego pełnomocnictwa miała służyć do tego, aby pertraktacje przeniesie ze sfery politycznej w cieplejszą i serdeczniejszą atmosferę przyjaźni. Rozchodziło się także o to, aby załagodzić i usunąć nieporozumienie, wybuchłe wskutek odpowiedzi Thuna na interpelację posłów polskich i czeskich; sprawę tę chcieli jednak załatwić, nie posługując się ciężkim dyplomatycznym aparatem i dlatego właśnie misję tę poruczono księciu Fürstenbergowi.

Zdziwienie kół politycznych, ministrów i ambasadorów, kiedy dowiedzieli się o bliskim wyjeździe cesarza, było ogromne, tak wielkie, że w pierwszej

chwili dało powód do nieporozumień i kwasów. W Wiedniu i w Berlinie obrazili się dyplomaci, że nawet przed nimi chowano sprawę w tajemnicy, przede wszystkim niezadowolonym był hr. Nigra, ambasador włoski w Wiedniu, i hr. Lanza, ambasador włoski w Berlinie. Uspokojono ich jednak wkrótce. Taksamo ambasadorowie angielscy w Wiedniu i w Berlinie Rumbold i Lascelles dowiedzieli się dopiero z dzienników o podróży cesarskiej.

Pertraktacje trzymano dlatego w tajemnicy, że w Wiedniu obawiano się intryg wysoko postawionych osób, celem udaremnienia podróży. Czeska magnateria ogromnie jest dotychczas rozgoryczona dymisją hr. Thuna, którą przypisują intrydze pruskiej i współdziałaniu hr. Gołuchowskiego, choć upadek Thuna spowodowały czynniki, stające bliżej Luegera, niż Gołuchowskiego.

Uroczystość familijna, mianowicie ogłoszenie pełnoletności niemieckiego następcy tronu, dała oficjalny powód do podróży cesarzowi austriackiemu, choć nie ulega żadnej wątpliwości, że wchodziła tu w grę nie mniej ważna sprawa familijna, dotycząca następcy tronu austriackiego.

Jak wiadomo, arcyksiążę Franciszek Ferdynand, przypuszczalny następca tronu austriackiego, ma silny zamiar zawrzeć z hr. Zofją Chotek związek małżeński i to nie morganatyczny, lecz zupełnie prawny i ważny. Hrabianka Zofja Chotek pochodzi wprawdzie ze starej, lecz nie równorodnej familji szlacheckiej, familja Choteków nie ma „jus connubii“ i nazwisko jej nie znajduje się w II. części almanachu gotajskiego, gdzie wyliczone są księżęta i hrabskie rodziny, którym przysługuje równorodność z panującymi domami. Tymczasem habsburskie prawo rodowe, zredagowane ostatecznie w latach trzydziestych przez cesarza Ferdynanda, ustanawia, że tylko ci księżęta mogą dziedziczyć tron, którzy pochodzą z równorodnego małżeństwa; dzieci więc z małżeństwa arcyksięcia Franciszka Ferdynanda nie byłyby zdolne do sukcesji.

Tutaj więc leży pierwsza wielka trudność. Źródło prawne, z którego wyszło prawo rodowe, nie pedgało żadnym wątpliwościom za czasów absolutystycznych, była niem: wola panującego. Ponieważ jednak prawo rodowe nie zostało dotychczas opublikowane w obowiązującej formie, przeto zachodzi obawa, że zarządzenia cesarza Ferdynanda mogłyby kiedyś zostać usunięte i unieważnione. Przyszły cesarz Franciszek Ferdynand miałby zupełnie prawo zmienić prawo rodowe w tym kierunku, że dzieci jego mogłyby dziedziczyć tron, z drugiej zaś strony arcyksiążę Otto, albo jego najstarszy syn, Karol, opierając się na tradycji i prawie rodowym, zażądałby mógł tronu dla siebie.

Trudność tę i ewentualny spór dynastyczny postanowił załatwić cesarz Franciszek Józef. Znana jest dobrotliwość i wyrozumiałość dla uczuć cesarza austriackiego; potrafił on więc pogodzić sprzeczne interesy polityczne z interesami uczuciowymi następcy tronu. Arcyksiążę oświadczył przed kilku miesiącami, że nigdy nie ceni się bez wiedzy cesarza, cesarz więc mógł stanąć na przeszkodzie małżeństwu na stępcy tronu. Zamiast tego monarcha zrobił wszystko, aby umożliwić małżeństwo nie naruszając interesów dynastji, przyjął nawet na prywatnej audjencji bliską krewną hr. Zofji Chotek i rozmawiał z nią o trudnościach, stojących małżeństwu na przeszkodzie. Jawny ślub arcyksięcia z Zofją Chotek jest już postanowiony i odbędzie się w niedługim czasie.

Równocześnie jednak zawarowano interesy dynastyczne. Prawo rodowe zostanie ogłoszone w obowiązującej formie i stanowić będzie podstawową ustawę państwa, ważną po wszystkie czasy i niezależną od woli każdorazowego monarchy. Do sukcesji dopuszczone będą tylko dzieci z równorodnego małżeństwa, to znaczy, że dzieci arcyksięcia Franciszka Ferdynanda od takowej są wykluczone, a prawo następstwa przejdzie na potomków arcyksięcia Ottona.

Pozostała jeszcze jedna trudność: stosunek z Węgrami. Stare prawo państwowe węgierskie nie zna warunku małżeństwa równorodnego — wobec czego dzieci arcyksięcia Franciszka Ferdynanda z hr. Chotek mogłyby pretendować do korony węgierskiej — choćby były wykluczone od sukcesji austriackiej. Postawić przed węgierską Izbą deputowanych ustawę, ustanawiającą prawo rodowe, podobne do austriackiego, byłoby rzeczą dość drażliwą, której skutkiem byłaby bardzo nieprzyjemna debata parlamentarna. Znalaziono jednak wyjście. Wyszukano jakiś stary układ między obu państwami monarchji, t. zw. „pactum mutuae successiois“, który sukcesję węgierską ogranicza do tych księżąt, którzy zdolni są do sukcesji austriackiej. Tak więc i tę trudność usunięto. Nie ulega wątpliwości, że wszystkie te familijne sprawy były przedmiotem obrad obu cesarzy w Berlinie i że cesarz Franciszek Józef może pod tym względem liczyć na poparcie swego sprzymierzeńca.

KRONIKA.

Kalendarz kościelny. W piątek Beatrixy, panny; w sobotę Nereusza i Pankracego, męczenników.

Kalendarz myśliwski. W maju wolno polować jedynie na: głąszcze i cietrzewie od 1 do 20, zaś od 15 na rogacze (samec sarny).

Dziki i lisy należy tępić. Przez cały rok nie wolno polować i należy ochraniać: łanie, sarny (kozy), cielęta i spiczaki, tudzież samice głąszców i cietrzewi.

Kalendarz rybacki. W maju ochraniać należy: lipienia głowacę, swinkę, czopa i sandacza, oraz raka samiec.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczyna się w piątek o godzinie 4 minut — zachód przypada o godz. 7 minut 12, długość dnia godzin 15 minut 12.

Stan powietrza. Dnia 10-go maja o godzinie 7 rano barometr 731.1, termometr + 8.4, wilgotność 90%, wiatr zachodni 10.

Repertuar teatru miejskiego.

W piątek, 11 b. m.: Teatr zamknięty.
W sobotę, 12 b. m. „Don Carlos“, tragedia w 5 aktach Fr. Szyllera (po raz 1).
W niedzielę, 13 b. m.: „Don Carlos“, tragedia w 5 aktach Fr. Szyllera.

Galicyski Klub Jazdy Panów. Posiedzenie członków wydziału Galicyjskiego Klubu Jazdy Panów w Krakowie odbędzie się dnia 12 b. m. o godzinie 6-tej po południu pod przewodnictwem prezesa p. Romana hr. Potockiego, w kancelarji wyścigów konnych ul. Wolska l. 5. Na porządku dziennym: odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia, odczytanie sprawozdania kasowego za rok 1899, załatwienie budżetu na rok 1900, wreszcie załatwienie ewentualnych wniosków członków wydziału.

Konkurs „Kraju w obrazach“, rozpisany za pośrednictwem „Kurjera warszawskiego“, który też ustanowiony został sędzią konkursowym przez wydawcę „Kraju w obrazach“ p. W. Łniański, przyniósł bogaty i prawdziwie artystyczny wartości plon. Nadesłano ogółem z Galicji prac 12, nadeszły także prace z Rzymu i Paryża. Z celniejszych rzeczy wymienić już teraz należy prace, nadesłane pod godłem: „Rzym“, „Rola“, „Leo“, „Milcząca walka“, „Ostoja“ i „Or“. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi niebawem.

„Gwiazda“ krakowska w lokalu swym (Graniczna l. 6) przyjęła gości z Poznania p. Helenę R. Szepecką, b. redaktorkę „Gońca Wielkopolskiego“ i wnuczkę d. u. polskich generałów p. Sokolnicką, sekretarkę „Warty“ poznańskiej. P. Strokowa przemówiła serdecznie do gości, wynosząc uczciwą, religijną i patrijotyczną pracę Polek w Poznaniu. Panna Helena Rzepecka wzruszona, krótkimi słowy z serca podziękowała za owa cenne przyjęcie. Następnie p. Strokowa odczytała rozprawkę o konstytucji 3 maja, a p. Ochalski, gwiazdista pięknie wygłosił wiersz: „Dama z nad Dniestru“ ks. Sawy z Tłumacza.

Wiadomości kościelne. Archidiecezja lwowska obrz. łac. Przeniesieni: ks. Jan Banach, wikary z Kochawiny do Janowa ad Trembowla; ks. Jan Wojciechowski, ekspozyt z Machłina do Kochawiny — funkcje zaś administr. „expos. excurrento“ będzie pełnił ks. Andrzej Treszczyński, proboszcz w Sokolowie; ks. Józef Kołodziej z Janowa ad Trembowla do Belży; ks. Zygmunt Bielski z Belży do Sasowa; ks. Głowacz Wojciech, ekspozyt w Uścieczku ad Czerwonogród do Bolechowa; ks. Kulczycki Mikołaj, ekspozyt z Trościańca ad Załozce jako ekspozyt do Uścieczka ad Czerwonogród; ks. Pyrek Adam, wikary w Milatynie jako ekspozyt do Trościańca ad Załozce; ks. Buk Jan, wikary z Bolechowa do Milatyna; ks. Próchnicki Edward, tymczasowy def. do Skałatu.

Diecezja przemyska. Egzamin konkursowy na proboszczów złożyli z pomyślnym skutkiem w dniach 25 i 26 kwietnia następujący księża:

Dukiet Michał, dirigens w Gorzycach; Fróg Stanisław, wikary w Rycheicach; Heynar Józef, wikary w Rzeszowie; Materna Karol, wikary w Stocinie; Pawłowski Aleksander, ekspozyt w Jodłowie; Szurek Tomasz, wikary w Wielowsi; Urbanek Józef, wikary w Nienaszowie (z odznaczeń).

Szczególniejsza konfiskata. Półroczny organ p. namiestnika Pinińskiego „Gazeta narodowa“ uległ w niedzielę rano konfiskacie. Nie jest nam wiadomo, za jaki artykuł skonfiskowano „Gazetę“ i „Gazeta“ tego nie ogłasza. Zwraca jednak uwagę, że zaszło to bezpośrednio po wybuchu konfliktu pomiędzy namiestnikiem a marszałkiem na ostatnim posiedzeniu Sejmu w sobotę wieczorem.

Najprz. ks. biskup Weber, jak donosi „Gazeta lwowska“, odbiera z wszystkich sfer katolickiej ludności objawy głębokiej czel i hołdy, spowodowane potwarczami napaściami, jakich w ostatnich czasach stał się przedmiotem. — Już w przeszłym tygodniu

**Koszule białe i kolorowe,
Krawaty, Rękawiczki,
Spinki, Szelki, Podwiązki,**

733

Zdzisław Zdanowicz

Kraków, ul. Sławkowska L. 8, vis a vis Hotelu Saskiego

**Pantofle, Laski,
Kalosze, Parasole.**

członkowie kapituły archikatedralnej z Najprzew. ks. arcybiskupem Hryniewieckim na czele, a następnie lwowski kler świecki i w gremio, tudzież delegaci zgromadzeń zakonnych, pod przewodnictwem dziekana ks. dra Walegi, udali się do ks. biskupa Webera. W niedzielę złożyli mu hołd członkowie kongregacji Marjańskiej, a w środę znowu kilkudziesięciu członków Towarzystwa św. Wincentego a Paulo, z prezesem swoim na czele, pospieszyło do ks. biskupa. Wszyscy zaś przez usta przewodniczących swoich wyrażali te same uczucia głębokiej czci i poważania dla osoby Najprzew. pasterza, który z pogodą i pokorą iście apostołską znosi potwarce pociąki, usiłujące znieważać jego charakter kapłański i biskupi. Manifestacje te, w których biorą codziennie liczni udział osoby świeckie i katolickie stowarzyszenia, są najlepszym odparciem owych oburzających napaści jednego z pism tutejszych („Wieku XX-go“) na osobę ks. biskupa; są wyrazem głęboko dotkniętych uczuć katolickich ludności i pocieszającym objawem, że uczucia te płoną w naszym społeczeństwie żywym ogniem, którego żadne potwarce insynuacje słumnie nie zdołają. Jesteśmy przekonani, że czcigodny ksiądz biskup Weber, jeżeli bolał nad oszczerczymi zarzutami, nie ze względu pewno na siebie, lecz na możebne zgorzenie, w objawach tych, tak tłumnych, a szczerych, czerpie pociechę i otuchę, że zgorzyciela nie osiągnęli zamierzonego celu.

„Głos podtatrzański“, tygodnik poświęcony sprawom społecznym, ekonomicznym i politycznym, w szczególności zaś interesom miasteczek, wychodzi z dniem 29 kwietnia 1900 w Nowym Sączu.

Samobójstwo księdza. We wtorek o godzinie 8 rano zajechał we Lwowie do hotelu Krakowskiego ks. Emiljan Skorobohaty, gr.-kat. proboszcz, liczący 40 lat wieku, wdowiec, ojciec czworga dzieci. W pół godziny później z pokoju, przez niego zajętego, posłyszano strzały. Nadbiegła służba i znalazła go w kałuży krwi. Trzema wystrzałami z rewolweru skierowanego w prawą skroń, ks. Skorobohaty pozbawił się życia. Przyczyną był silny rozstrój nerwowy, spowodowany długą a bardzo dokuczliwą chorobą pęcherza i nerek.

Wikarym generalnym kapituły lwowskiej został wybrany na piątkowej kapitule ks. inf. Zabłocki, administrator dóbr biskupich pod Lwowem ks. kan. Lubomęski, a dóbr brzeżańskich ks. kan. Łankiewicz.

Morderstwo dla pieniędzy. W nocy z d. 1 go na 2-gi b. m. w Łomży zamordowano dwie siostry Gutmanówny: jedną 21 lat, drugą 22 lat. Jedną z nich uduszono, drugą — zarżnięto. Gutmanówny poprzedniego dnia otrzymały od ojca z Ameryki kilkanaście tysięcy rubli, pieniędzy jednak nie zatrzymały w domu. Morderców nie wykryto.

Pożegnanie starosty trembowelskiego, p. Wasilewskiego, odbyło się dnia 28 kwietnia w Trembowli. Specjalnie w tym celu utworzony komitet zebrał ustępującego starostę uroczystym bankietem, wydanym w dniu tym wieczorem w sali radnej magistratu trembowelskiego. Zasługi ustępującego starosty podnosili w szeregu serdecznie wznoszonych i z zapalem wznoszonych toastów ks. Korzeniowski, jako wicemarszałek powiatu, major Rona, komendant załogi trembowelskiej, naczelnik sądu Kunze i t. d. Zakończył serdecznie „kochajmy się“ p. Gromnicki, właściciel dóbr. Za te wszystkie toasty podziękował starosta Wasilewski w dłuższej, przeszło pół godziny trwającej przemowie. Uroczysty ten bankiet przeciągnął się do późna w noc. Przez cały czas przygrywała orkiestra wojskowa.

Morderstwo. Ze Skwały nad Zbruczem donoszą: Starszy strażnik skarbowy, Jan Zaborowski, zastrzelił respicjenta Pileckiego, ojca 4 dzieci, w czasie kiedy ten pełnił służbę konwojującego transport od granicy rosyjskiej do urzędu cłowego na dworcu. Przyczyna morderstwa niewiadoma, Pilecki był dobrym przełożonym, człowiekiem ludzkim. Zmarł po 6-godzinnej agonii.

Sprzeniewierzenie. Drogomistrz stanisławowskiego wydziału Rady powiatowej, umknął, dopuściwszy się malwersacji na szkodę wydziału powiatowego. Wysokość szkody, wyrządzonej przez fałszowanie kwitów kasowych, wynosi blisko 1.000 złr.

Leopold hr. Bolesław Koziebrodzki zamianowany został ministrem rezydentem w republikach argentyńskiej, paragwajskiej i urugwajskiej.

Frymarka. „Goniec Wielkopolski“ donosi, że piękne, wydajne, a rozległe 3.000 mr., obejmujące dobra Padniew, sprzedano pozornie żydowi z Bydgoszczy, a w rzeczywistości komisji kolonizacyjnej. Dobra chętnie nabył pewien zamężny Polak z Kujaw, ale właściciel Padniewa, p. Rożański, na tę ofertę nawet nie odpiisał. Jednocześnie nadchodzą nadchodzą głuche wieści o różnych innych transakcjach z komisją kolonizacyjną. I tak, przyjęta początkowo z niedowierzaniem wiadomość o sprzedaży dóbr karmińskich w ręce kolonizacji, niestety, pozostała bez zaprzeczenia. W powiatach pleszewskim, węgrowskim, szamotulskim i innych również niepokojące obiegają pogłoski.

Hańba będzie dla tych, do których się odnoszą, jeśli okażą się prawdziwymi.

Zawsze oni! W Rzeszowie przez lat 30 prowadził handel towarów galanteryjnych i strojów Abraham Jachimowicz, który w ciągu tego czasu kilkakrotnie popadał w niewypłacalność, ale zawsze umiał się tak urządzić, że interes dalej prowadził. Kiedy się przed laty powtórnie ożenił, posag, w kwocie 8000, został ubezpieczony na przedtem obdłużonej realności. Kiedy w r. 1897 stał się niewypłacalnym, pospieszono mu z pomocą, ponieważ był już w wieku sędziwym. Po śmierci, która teraz nastąpiła, wdowa stara się pretensje przez własne swoje żyro wyrównać.

Jeszcze ex re Interpelacji posła Milana. Wydział powiatowy jasielski uprasza nas o zamieszczenie następującego pisma:

Do pana Grzegorza Milana, posła na Sejm krajowy we Lwowie.

Ponieważ dnia 9 kwietnia r. b. w interpelacji sejmowej do Wydziału krajowego poruszył WPan sprawę, dotyczące budowy drogi I. klasy w Desznicy i w interpelacji tej nadmieniał, że roboty te są bardzo drogo dokonywane przez p. Lipezyńskiego, inżyniera, pod nadzorem Wydziału powiatowego jasielskiego, przeto dnia 24 kwietnia r. b. Wydział powiatowy uchwalił zawiadomić WPana o 2 ofertach na dostawę kamienia w ilości 40 sążni sześciennych w Desznicy i 2 oferty na następujące roboty ziemne w r. b.:

1) Oferta Schmerla Kurzmanna z Żmigrodu żąda 4 koron 50 groszy za 1 metr sześcienny kamienia, co odpowiada 18 złr. za sążeń sześcienny kamienia (sążeń sześcienny = 8 metrom sześciennym).

2) Oferta Macieja Zubala i Iwana Demczaka z Hałbowa żąda 20 złr. za sążeń sześcienny kamienia dostarczonego w Desznicy.

3) Oferta Jędrzeja Zajęca, stawarza ze Świącan poczta Biecz, żąda 60 centów za 1 metr sześcienny robót ziemnych przy drodze w Desznicy.

4) Oferta Józefa Zielińskiego, gospodarza ze Świącan poczta Biecz, żąda 45 centów za 1 metr sześcienny robót ziemnych w Desznicy.

Wydział powiatowy, powiadamiając WPana o tych ofertach, zaprasza go do złożenia tańszych ofert na pomienione roboty, przedłużając równocześnie termin wnoszenia ofert do 10 maja 1900 roku; ewentualnie nawet termin ten jeszcze dalej posunięty być może. (Nadmieniamy dla wiadomości przedsiębiorców, że kamień w naszym powiecie dostarcza się i odbiera na sążnie sześciennie a nie kwadratowe).

Przy tej sposobności Wydział powiatowy oświadcza, że będzie zawsze korzystać z cennej znajomości WPana stosunków jasielskiego powiatu i doświadczenia w budowie dróg.

Z Wydziału Rady powiatowej. Jasło, dnia 25 kwietnia 1900 r. Prezes: *Kotarski*.

Pierwszy maja w Limanowie był prawdziwie sądnym dniem dla tego miasteczka. Około godziny 3 po południu przeciągnęła nad miasteczkiem straszna burza z piorunami, z których parę wzniciło naraz kilka pożarów. Spaliły się, między innymi, stajnie dworskie p. Domagalskiego i dwa domostwa. Szkoda łączna wynosi przeszło 5.000 koron.

3 maja w Bochni. W Bochni młodzież średnich w rocznicę Trzeciego maja, przystrojona w oznaki narodowe, o godzinie 7 rano zebrała się przed gmachem gimnazjalnym, skąd w ordyku paradnym wyruszyła do kościoła parafjalnego. Tu wysłuchała Mszy św., podczas której chór gimnazjalny odśpiewał pieśni religijne i narodowe. Kościół był zapełniony nie tylko przez młodzież męską i żeńską, ale także przez publiczność miejscową. Po nabożeństwie młodzież zebrała się na dziedzińcu „Osborni“, gdzie kilku uczni z klas wyższych i jeden ze słuchaczy Uniw. Jagiellońskiego wygłosiło kilka przemówień, z których przebijał gorący zapal dla Ojczyzny.

Od pioruna spłonęły w dniu 23 kwietnia o godzinie 2 po południu 3 budynki mieszkalne w Siankach, powiatu turezyńskiego. Budynki wspomniane nie były ubezpieczone od ognia.

Zwłoki dobyte z rzeki. Pod Koziegłowami w Poznańskiem, znaleziono w Warcie ciało robotnika Teodora Menzela z Jeżyce, który 20 marca udał się w drogę w celu poszukania sobie pracy. Na głowie topielca spostrzeżono ranę.

Śmierć i pożar od pioruna. Dnia 22 kwietnia o godzinie 3 po południu, uderzył piorun w pomieszkowanie gospodarza Danyła Bodnarczuka w Czerniatynie, wskutek czego wszczął się pożar i zniszczył chałupę, stajnię i stodołę. Ofiarą płomieni padła para koni i zapas żyta. Piorun uderzając w chałupę Bodnarczuka zabił także 5-letnią dziewczynkę. Ogólna szkoda wynosi 2000 koron. Spalone budynki i zboże nie były ubezpieczone od ognia.

Sekcja III Rady miasta odbędzie posiedzenie w piątek dnia 11-go b. m. dla sprawy reformy statutu emerytalnego urzędników i sług miejskich, tudzież pozostałych po nich wdów i sierot. Referentem będzie wnioskodawca prof. dr Cyfrowicz.

Znaczna kradzież spełniono w kantorze p. Mieczysława Kurnatowskiego, gdzie z szafy skradzio-

no 600 do 800 złr. gotówki. Kradzież popełniono przed zamknięciem kantoru we środę wieczorem, prawdopodobnie podczas wymiany pieniędzy austriackich na rosyjskie.

Historja niebezpiecznego ptaszka. W r. 1896 w ambasadzie rosyjskiej w Monachjum spełniona została znaczna kradzież pieniądza, a między innymi skradziono tam złoty order św. Anny. Order ten w jakiś czas zjawił się w Krakowie u jednego z jubilerów do przerobienia na gwintę. Wyśledzono wówczas, że order ten owemu jubilerowi do przeróbki oddał zamieszkały w hotelu Polskim Włodzimierz Skarzyński. Nim jednak o szczegółach tych się dowiedziiano — Skarzyński Kraków opuścił.

Równocześnie wtedy jakiś człowiek wymieniał we Lwowie papiery wartościowe, z teje kradzieży pochodzące, przedstawiając się tam jako Włodzimierz Skarzyński. Ponieważ indywiduum to w czasie swojej bytności w Krakowie dało się fotografować, przeto przesłano fotografię tę do Lwowa i sprawdzono, że sprzedający papiery wartościowe we Lwowie i ów pan, posiadający order św. Anny, były jedną i tą samą osobą. Władze rozpoczęły poszukiwania, które tylko stwierdziły, że rzekomy Skarzyński pod różnymi nazwiskami tu przebywał. Kierunek jednak jego odjazdu został nieznany.

Dopiero w ubiegły poniedziałek inspektor policyjny, p. Bronisław Karcz, napotkał w Rynku Głównym elegancką parę. W młodzieńcu rozpoznał na pierwszy rzut oka owego, tak długo poszukiwanego rzekomego Skarzyńskiego. P. Karcz zaprosił więc uprzejmie i grzecznie owego pana, ażeby z nim się pofatygował do gmachu policyjnego. Na to młodzieńiec z początku zmieszany się ogromnie, wkrótce jednak odzyskał swoją wrodzoną butę.

Twierdził, że ajent pewnie się myli, biorąc go za kogo innego, boć on nazywa się Tomaszewski, jest właścicielem dóbr z Rosji, krzywdy sobie przeto zrobić nie da, w razie wypadku nawet zażąda interwencji konsula rosyjskiego. Wyjął nawet na dowód paszport rosyjski, który faktycznie miał przy sobie.

Dla zaimponowania wyjął nawet znaczną kwotę pieniędzy (około 20.000 koron); lecz, gdy okazano mu fotografię jego z owych czasów, przyznał się, że istotnie bawił tu w 1896 roku, jako Włodzimierz Skarzyński, odparł atoli z całą stanowczością, by kiedykolwiek o jaki czyn zbrodniczy mógł być podejrzany.

Rewizja dokonana w jednym z hoteli, w którym rzekomy Tomaszewski wraz z żoną zamieszkał, dała nadzwyczaj obfity wynik. Znaleziono bowiem znaczną ilość kosztowności, z których pochodzenia Tomaszewski nie jest w stanie się wykazać.

Pomiędzy temi przedmiotami znajdują się: agrafka brylantowa z perłą wielkiej wartości; brosza brylantowa z kształcie liści; szpilka z dużym brylantem; kilka złotych damskich zegarków z monogramami E. S. i 1894; męski zegarek złoty, fabryki angielskiej z krótką dewizką w formie wstążeczki; broszka z dwoma rubinami; broszka z 4 brylantami; wykałaczką złotą z łańcuszkiem, na którym świnka trzymająca listek koniczyński; zegarek czarny w kształcie serca; srebrny pugilaresik damski z monogramem M. T. i kilka złotych łańcuszków oraz inne t. p. przedmioty.

Tomaszewski twierdzi, że przedmioty te nabył na Syberji, w Petersburgu i t. d. utrzymując, że jest przedsiębiorcą politycznym. Śledztwo w toku.

Tomaszewski, jak się pokazuje, jest jednym z największych tuzów złodziejskiego kunsztu. Nie dokończywszy praktyki stolarskiej, w roku 1885 lub 1886 aresztowany był we Lwowie wspólnie z Ignacym Skareckim i Feliksem Ekielem za bardzo znaczną kradzież, popełnioną u p. Lasockiego, właściciela dóbr ziemskich, za którą wszyscy trzej przez sądy rosyjskie zostali skazani na 12 lat Sybiru.

Dwaj jego towarzysze pomarli na Syberji, Tomaszewski zdołał umknąć i pełnił dalej rzemiosło złodziejskie na wielką skalę po wielkich miastach w Rosji i w Królestwie. W roku 1894 poślubił dra medycyny Zofję Hofman w Petersburgu, którą potem opuścił, a w roku 1898 ożenił się powtórnie z Marją Werchowską, naturalną córką kapitana rosyjskiego. Jeżdżąc na swoje złodziejskie wyprawy, porozumiewał się z obecną żoną zapomocą listów szyfrowanych. Tomaszewski, oprócz nazwiska Skarzyńskiego, przybierał jeszcze nazwiska Chranowskiego, Józefowicza i Kossowskiego.

Roboty restauracyjne wewnątrz katedry na Wawelu, postępują w szybkim postępie naprzód. Główny ołtarz ukończony będzie za tydzień, a następnie rozpocznie się usuwanie całego rusztowania wewnątrz całej nawy katedralnej, tak, że kościół będzie przystępny dla publiczności już podczas dni jubileuszu Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Roboty malarskie kaplicy św. Zofji, jak się dowiadujemy, powierzone być mają p. Włodzimierzowi Tetmajerowi, autorowi jednego z dwóch nagrodzonych projektów.

Pisma ruskie wobec śmierci ks. Kulowskiego.

Wszelkie przybory [do] podróży w wielkim wyborze — Kufarki ręczne od 6 koron do 60, płócienne i skórzane — Torby ręczne od 3-60 do 50. — Paski do pleców — Worki na rzeczy, necesery, poduszki gumowe — poleca po bardzo niskich cenach Magazyn pod firmą:

W. Kłosiński w Krakowie przy ulicy Floryańskiej Nr. 6.

Z pism ruskich wyłącznie „Hałyczanin“ poświęca zmarłemu gorącą wzmiankę. „Ruslan“ podaje tylko wiadomość o śmierci, odwołując się na biografię, którą umieścił zeszłego roku. „Diło“, organ skonsolidowanych narodowców radykałów, konstatuje tylko śmierć i przebieg choroby, o działalności zmarłego nie wspomina ani słówkiem; organ ten nawet z chwilą wyniesienia śp. zmarłego na metropolję, nie odstąpił od taktyki ignorowania jego działalności.

Proces o awantury na pogrzebie śp. Gębaliaka w Przemyślu, wyprawiane przez socjalnych demokratów, rozpocznie się w piątek 11 b. m. Oskarżonych jest 16 ekscendentów.

Wielki wydział Kasy oszczędności m. Krakowa z czystego zysku osiągniętego za rok 1899 uchwalił przeznaczyć: 24.000 koron jako dalszy datok do funduszu 50-letniego jubileuszu cesarza Franciszka Józefa I. na budowę szpitala i koszar, celem ewakuacji Wawelu; 3000 kor. dla Senatu Uniw. Jagiell. na cele humanitarne z powodu 500 letniego jubileuszu Uniw. Jagiell.; po 1000 kor. na restaurację kościoła Bożego Ciała, św. Piotra i OO. Dominikanów. Na cele dobroczynne i użyteczne uchwalono: 1000 k. dla Tow. Dobroczynności; 1.200 koron dla 6-ciu ochronek; 200 koron dla zakładu św. Józefa; 200 koron Tow. ku wsparciu biednych uczniów szkół ludowych w Krakowie; 800 koron dla Akademii handlowej w Krakowie; 200 koron dla Zakładu opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców; 200 koron Tow. św. Wincentego a Paulo męzkiego; 200 koron Towarzystwu św. Wincentego a Paulo żeńskiego; 400 koron Komitetowi opieki weteranów z 1831 r.; 200 koron Tow. opieki nad uczestnikami powstania z 1863/4 roku; 600 koron dla szpitala Braci Miłosierdzia; 400 koron Tow. ochrony starców żydowskich; 600 k. Stow. wzaj. pomocy rękodzielników i przemysłowców; 400 k. dla rekonwal. wychodzących ze szpitala św. Łazarza; 100 kor. dla rekonwal. żydowskich; 1000 koron dla „Domu pracy“ w Krakowie; 400 koron dla szpitala św. Ludwika; 100 koron Bractwu N. M. Panny, Królowej Korony Polskiej; 600 koron dla Konserw. muzycznego w Krakowie; 200 koron dla Zakładu starych i chorych kobiet na Blichu im. hr. Sołtykowej; 200 koron Stowarzyszeniu nauczycielek; 400 koron dla Ochotniczego Tow. ratunkowego; 100 koron dla Tow. „Przyjaźń kleparska“ w Krakowie; 400 koron dla Zakładu św. Jadwigi (opieka nad biednymi dziewczętami); 200 koron Towarzystwu „Harmonja“; 200 koron Tow. „Lutnia“; 100 koron dla Taniej kuchni; 200 koron Stow. młodzieży rękodzielniczej „Praca“ i 200 koron Stow. katolickiemu „Przyjaźń krakowska“. Wreszcie do fundusza emerytalnego urzędników i sing Kasy oszczęd. wydzielono 8000 koron.

Araten w bezczelnym liście, przesłanym „Słowo polskiemu“ opisuje przygodę, jaką go spotkała w Wielowsi, a o której donosiliśmy w czwartkowym południowym wydaniu. Araten twierdzi, że jakiś pan, bywający u hrabiny T. w Krakowie, słyszał, jak jakieś dwie zakonnice opowiadać miały, że Aratenówna znajduje się w Wielowsi pod Tarnobrzegiem i że tęskni za rodzicami (!).

Araten posłał więc do Wielowsi naprzód swoją krewną, która twierdzi, że widziała Aratenównę dwa razy (!). Opisuje potem swoje uwięzienie i rzuca się bezwstydnie na radcę sądowego p. Edmunda Hartmanna w Tarnobrzegu, który nie chciał być powołanym narzędnikiem w rękach żydowskich i nie chciał delegować do klasztoru adjunkta z poleceniem wydania Aratenówny w ręce żydów!

Według twierdzeń Aratena radca Hartman miał powiedzieć: „Ja wcale nie chcę się mieszać do tej sprawy, idź pan do prokuratora, który postawi wniosek, a wtedy jest nasza rzecz sądową odrzucić jego wniosek tak, jak zrobili w Krakowie“.

Śnieg gęstymi płatkami padał dzisiaj od rana i pokrywał świeżo rozwinięte krzewy i trawę na plantacjach! Śnieg w dniu 11-go maja jest niesłychaną rzadkością nawet w naszej kapryśnej aurze. Trójka patronów niepogody: Pankracego, Serwacego i Bonifacego, która od jutra zaczyna swe gody, pozostała zatem aż nadto wierną swojej nieszczególnej tradycji!

Przed godziną 8-mą śnieg przestał padać.

Kiermasz w Chrzanowie odbędzie się w niedzielę, dnia 13 b. m., w salach kasyna tamtejszego, na dochód budowy „Ochronki“. W skład programu wchodzi tombola, śpiewy, monologi itd.

Nafta w Królestwie Polskiem. Jeden z inżynierów górniczych, idąc za wytyczną linią naftowej galicyjskiej, natrafił w gubernji lubelskiej na osad i ropę naftową, wskazując istnienie w głębi grantu źródłisk nafty. Grunta te ciągną się pomiędzy Tomaszowem lubelskim a Zamościem, nie leżą wszakże na terytorjum dóbr ordynacji hr. Zamojskich. W sprawie tego odkrycia na razie nie wiadomo nic jeszcze, gdyż substancje ziemne, wskazujące na istnienie nafty, poddano dopiero analizie chemicznej w Warszawie.

Nekrologja. Agnieszka z Wilczewskich Bufla, Tercjarka III zakonu św. Franciszka, przeżywszy 80 lat, zmarła w Krakowie dnia 9 b. m.

Gabryelski (Krzysztofory, Kraków) sprzedaje fortepiany najznakomitszej w Austrii fabryki Potref z mechaniką angielską po 500— wiedeńską po 300 zlr.

HUMOR,

Gogi wobec nadchodzących wycigów.

Adam wczoraj sprzedał futro,
Chcąc gotowym być na jutro;
Broniś pensję pobrał z góry
Na „sportowe“ garnitury;
Oześ ma dane bez hazardu
Więc zapukał do lombardu;
Dziurno, że jest chłopak z głową,
Zebrał spółkę udziałową;
Edward — sniły mu się kraki —
Wziął od Lejby na „pewniaki“;
Felek — czując w kiesce skwery —
Nabrał ciotkę na... interes!
Gabrys — choć ma minę gapy —
Puścił weksel z żyrem... papy;
Henio — dzielny rycearz brzytwy
Golił miesiąc na gonitwy!
Józio w umizg do jejmości —
Podniósł z kasy oszczędności;
Karol — zna „dwuletnią“ młodzież —
Bez wahania sprzedał odzież;
Lolo — nabrał czułą wdowę
Na a conto posagowe;
Miecio — zwykle zwany Mietek,
Napożycał od subretki;
Norbert na „ty“ z żokejami —
Spusłił sygnet z turkusami;
Oleś chodzi bez zegarka;
Paweł — „setkę“ wziął od Marka;
Rudolfowi — mama dała;
Stas — ma kasę pryncypała;
Tomcio — fuksiarz zapalony —
Dawno fundusz miał złożony;
Wicus — choć ma w banku „debet“
Zaległ z ratą, gwoli ehabet;
Urbusiowi wierzyciele
Dopomogli na nadziei;
Zygmus — goły, ale liczy,
Ze na „torze“ ktoś pożyczycy.

Rada państwa w Wiedniu.

Obstrukcja na czwartkowym posiedzeniu.

WIEDEN 10 maja (Tel. pryw.). Po odczytaniu nieskończonej ilości petycji czeskich, dep. Gregr stawia wniosek, aby jedną z petycji włączyć do stenograficznego protokołu i żąda nad tą kwestją, jak zwykle, trzech imiennych głosowań.

Dep. Wohlmayer stawia wniosek, aby uchwalić, że odtąd wszystkie petycje mają być włączane do stenograficznego protokołu.

Dep. Kramarz zabiera głos, sprzeciwiając się wnioskowi Wohlmayera i wykazując, że wniosek ten nie jest zgodny z postanowieniami regulaminu. Orzekli to właśnie Niemcy prawnicy wówczas, gdy była w toku niemiecka obstrukcja.

Dep. Herold wnosi, aby odbyło się tajne posiedzenie nad wnioskiem Wohlmayera; nad tem zaś, czy ma się odbyć tajne posiedzenie, domaga się Herold głosowania imiennego.

Przemawia następnie Placzek, poczem ponownie zabiera głos Herold. Herold oświadcza Niemcom, że się bardzo mylą, jeśli myślą złamać czeską obstrukcję.

Dep. Mayreder: My się nie potrzebujemy wysilać. Do przyszłego czwartku nie będzie śladu tej obstrukcji.

Dep. Herold: Zapewne przekonasz się pan, że to nieprawda. Z pewnością nie będzie to nieprawda, jeżeli będziecie się starali złamać naszą obstrukcję takimi sztuczkami.

Gdy Heroldowi Niemcy zanadto przeszkadzają, on zaczyna mówić po czesku. Mayreder przerywa mu grubijańsko. Odzywają się głosy: „Milez obłąkańcze!“.

W dalszym ciągu przemawia Horzica. Wohlmayer wreszcie cofa swój niefortunny wniosek, który służy Czechom tylko za nowy środek obstrukcyjny.

Następują trzy głosowania imienne. Podczas trzeciego głosowania obejmuje przewodnictwo wiceprezydent Zaczek. Okazuje się, że przy trzecim głosowaniu oddano tylko 89 głosów. Do młodocześniejszej obstrukcji przyłączyło się siedmiu Słowenów.

Wiceprezydent Zaczek oświadcza, że wobec braku kompletu, stwierdzonego wynikiem głosowania, on jako przewodniczący, stosując się do tradycji z czasów Chlumeckye'go, zamyka posiedzenie.

Na ławach niemieckich powstaje bezradny tumult i wrzawa. Nie ma jednak rady; Zaczek nieodwołalnie zamknął posiedzenie.

Posiedzenie komisji parlamentarnej prawicy zosta-

ło odroczone, jak twierdzą, nie dla zasadniczych powodów, ale dla trudności innej natury.

Przywódcy prawicy obradowali nad tem, aby odtąd petycje odczytywane były na końcu posiedzenia tak jak to robił Abrahamowicz, przez co odebrano Czechom bardzo ważny środek obstrukcyjny. Przywódcy partji niemieckich oświadczyli, że się na to nie zgadzają. Jest to charakterystyczne dla położenia, gdyż Niemcy boją się widocznie, że będą zmuszeni jeszcze sami chwycić się obstrukcji i nie chcą wydać z ręki wszystkich atutów.

WIEDEN 10 maja. (Tel. pryw.). W czwartek przyszło znowu do zaburzeń uniwersyteckich. Około 200 niemieckich studentów usiłowało demonstrować przed gmachem parlamentu. Policja rozprędziła studentów.

WIEDEN 11 maja. (Tel. B. Kor.) Następne posiedzenie izby poselskiej wyznaczone zostało na dzień 17 b. m.

WIEDEN 11 maja. (Tel. B. Kor.) Rektor Uniwersytetu przyjął przedstawicieli noszących barwy związków studenckich, zagroził im w imieniu akademickiego senatu powszechnym zakazem noszenia barw, o ile przedstawiciele nie przyjmą odpowiedzialności za zachowanie się członków korporacji. Rektor pozostawił 24-godzinny czas do odpowiedzi.

Ustanowienie komendanta Warszawy!

PETERSBURG 10 maja. (Tel. pryw.). Ogłoszono dwa rozkazy ministra wojny. Na mocy pierwszego z nich, powstaje dla m. Warszawy osobny urząd komendanta wojskowego z odpowiednim zarządzeniem, komendant zaś twierdzy warszawskiej uwolniony będzie od obowiązków komendantury miejskiej. Drugi rozkaz zawiera przepisy, dotyczące sposobu oddawania pod rozkazy zwierzchności wojskowej młodzieży, wydalanej z wyższych zakładów naukowych.

Wojna w Południowej Afryce.

LONDYN 11 maja. (T. B. K.) Z Pretorji donosi biuro Reutersa: „Volksraad“ uchwalił wczoraj rezolucję, w której wyrażono ubolewanie, że Anglja nie zgadza się na przedłożone jej propozycje pokojowe i że lord Salisbury w depezy swojej fałszywie przedstawia położenie. „Volksraad“ dziękuje mocarstwom za ich poparcie i sympatje, protestuje przeciwko naruszeniom konwencji genewskiej i upoważnił wreszcie rząd, aby czynił postanowienia odpowiednio do potrzeby i okoliczności.

LONDYN 11 maja. (T. B. K.) Biuro Reutersa donosi z Pretorji z dnia 9 b. m. Ogłoszono tu urzędowo, że Anglijcy zajęli w niedzielę Fourteenstreams. Ostrzeżenie było tak gwałtowne, że wojska boerskie zmuszone były do odwrotu, który wykonany został w dobrym porządku. Prezydent Krüger otrzymał od jednej z obywaterek depezę z zapytaniem, czy nie nadeszła odpowiednia chwila do utworzenia „korpusu kobiet“; obywatelka ta oświadcza, że wraz z całą armją „kobiet ochotniczek“ gotowa jest chwycić za broń, ażeby bronić niezawisłości. Boerowie pod Mafeking zdobyli 32 konie.

LONDYN (T. B. K.) Lord Roberts telegrafuje z Welchelegem dnia 9 b. m. wieczorem: „Dywizje Tuckera i Polecarewe, kolumna Hamiltona, ciężkie działka marynarskie i garnizonowe i cztery brygady kawalerji przemaszerowały dzisiaj tutaj. Boerowie obadzili przeciwny brzeg rzeki Zand; siłę ich dopiero jutro będę mógł stwierdzić. Mam nadzieję, że następnie będę mógł przeirsować przejście przez rzekę“.

LONDYN (T. B. K.) Lord Roberts telegrafuje dnia 10 maja zrana: „Przebyliśmy rzekę Zand, Boerowie mają jeszcze silne stanowiska. Niebawem jednak ich wyprzemy“.

MADRYT 11 maja. (T. B. K.) W myśl uchwały zjednoczenia Izb handlowych wszystkie sklepy w Madrycie były przez dzień wczorajszy zamknięte, dla zaprotestowania przeciwko podatkowi. W teatrach nie było przedstawień. Z licznych miast na prowincji donoszą, że i tam także sklepy przez dzień wczorajszy były zamknięte.

LONDYN 11 maja. (Tel. B. K.) Biuro Reutersa donosi z Accra pod datą 9 b. m.: Krążą tu pogłoski, że Kumassi się poddało. Szczepcy Akimów, Kwanusów i Khorawzaisów są prawdopodobnie w tajemnym porozumieniu z nieprzyjacielem. Linja telegraficzna do Prahnu jest przerwana. Urząd kolonialny oświadczył na zapytanie biura Reutersa, że rząd nie otrzymał potwierdzenia pogłoski o tem, że Kumassi się poddało.

Apteka E. HELLERA

Skład materyałów aptecznych. — Kraków, Grodzka 23

Poleca i wysyła odwrotną pocztą nie licząc opakowania: Tran święty z Bergen, faszka duża 50 ct.

Wina lecznicze na bardzo starej maladze wszystkie gatunki (1 zł. 20 ct.).

Ziółka piersiowe Seeburgetera jedynie prawdziwe (pakiet 20 ct.)

Wszystkie specjalności krajowe i zagraniczne. Esseneja łopianowa i a porost włosów, znany środek.

Pasta dentolinowa do zębów, bez mydła, antyseptyczna (tuba 32 ct.)

Do sprzedania

Kamieniczka piętrowa, z obszernym ogrodem od ulicy, przydatnym na parcelę budowlaną. Wiadomość u właściciela, ulica Kopernika 1. 36, I-sze piętro. 1483

Ważne dla Rolników!

Pierwszy Skład Maszyn Rolniczych z fabryki F. Wichterlego w Prosejowie

poleca ulubione swoje wyroby na sezon, Maszyny Rolnicze: Grabiarki, Kosiarki, Żniwiarki, Pługi, Pługiki, Oborywacze, Młocarnie, Kieraty, Lokomobile, Młocarnie parowe, Motory, Brony, Młynki do czyszczenia zboża, Triewry, Walce, Sieczkarnie i t. p. — **Główne Zastępstwo: Franciszek Albin w Podgórzu**, obok kościoła. 1274

Koło Bielan

korzystny **folwark**, z dochodem stałym 5.000 złr. netto, w ręku przemysłowca mogący dać znacznie większy dochód, jest z powodu stosunków rodzinnych, **zaraz do sprzedania**.

Na zapytania pod: **E. J. D. 1146** do Działu inserat. „Głosu Narodu“ udzieli się bliższych wyjaśnień. 1146 2 10

Fabryka pasów maszynowych Ignacego Wurma

w Krakowie, ul. Kanonicza 18

poleca pod gwarancją najlepszej jakości z krunów skór wołowych pasy maszynowe we wszelkich rozmiarach po możliwie najtańszej cenie. Pasy te bezwarunkowo nie ustępują w wyglądzie i wytrzymałości najlepszym wyrobom francuskim, angielskim i belgijskim — a są prawie o połowę tańsze. 1384

Plac na skład

w obszarze 1.500 sąż. kw. **do wynajęcia** przy ul. Siemiradzkiego. Informacji udzieli z grzeczności kancelarja adw. Dra S. Tomika w Krakowie, ul. Florjańska 35. 1434 3 6

Folwark 108 mrg obszaru

20 minut szosą od stacji kolei Rzeszów-Jasło, obejmujący około 80 mrg doskonałej roli z łąkami, reszta lasu, z dobrymi budynkami i domem mieszkalnym, w pięknej okolicy na wzgórku nad Wisłokiem, jest z inwentarzem za 22.000 złr. do sprzedania. Bank reszty 5.000 złr. — Wiadomość Jan Strycharński, Kraków. 1317 7 0

Do wydzierżawienia

Młyn i tracz wodny, w okolicy lesistej, jest do wydzierżawienia. — Zgłoszenia pod l. **B. B.** przyjmuje dział ins. „Głosu Narodu“. 1371 6 3

DO WYNAJĘCIA 1377

od 1 maja na c. łe lato **dwór murowany** o 10 pokojach z meblami, ogród owocowy warzywny i spacerowy, 3 mile od Krakowa, 7 km. od stacji kol. Wieliczka, w pięknej i zdrowej podgórskiej okolicy. Przy ogrodzie lasek modrzewiowo-świerkowy i rzeczka. Zgłoszenia przyjmuje dział ins. „Głosu Narodu“.

Handel galanteryjny i drobiazgow

przy najczelniejszej ulicy w Krakowie, od lat kilkudziesięciu egzystujący, z stałą doborową klientelą, jest z powodu stosunków rodzinnych pod korzystnymi warunkami dla nabywcy, **do odstąpienia**. Gotówka najmniej 5.000 złr. potrzebna. Bliższe szczegóły: Jan Strycharński Kraków. 1428 3 0

20.000 złr.

ktoby miał do umieszczenia, to może je włożyć w spółkę do interesu pewnego, w pełnym ruchu będącego w Krakowie, z poręczeniem najmniej 15 procent zysku i z gwarancją pewności kapitału. Fachowym być nie potrzeba. Zgłoszenia przyjmuje z grzecznością W-ny P. JAN STRYCHARSKI w Krakowie, Jagiellońska 7. 1446

Poszukuje się

Dzierżawy Folwarku 300 do 400 morgów 1452

w dobrej ziemi, z inwentarzem żywym i martwym od 1-go lipca br. — Oferty proszę nadsyłać pod lit. **B. H.** p. rest. Kocmyrzów pod Krakowem.

ŻEGIESTÓW w Galicji nad Popradem

Najsilniejsza szczawa żelazista. — Pora kąpielowa trwa od 20 maja, do końca września. — Kąpiele borowinowe, żelaziste, hydropatyczne i popradowe.

WODA ŻEGIESTOWSKA

znajduje się we wszystkich wielkich składach wód mineralnych. 1365 4 20
Lekarz ordynujący: **Dr. Władysław Mikneki**, były asyst. kliniki ginek. Un. Jag. W Maju opust 30%.

Dwa świetne interesa

dające 12% czystego dochodu, bez żadnego ryzyka, w pełnym ruchu zostające, poszukują celem powiększenia i rozszerzenia swego działania, ludzi mających kapitał od 50 do 100.000 złr. — Najlepsza sposobność, dla osób niechęcych dziś gospodarować na wsi, ani kupować realności w mieście, chcących żyć spokojnie z odsetek od swego kapitału; mogą atoli także wziąć udział osobisty w przedsiębiorstwie za osobnem — prócz procentu — wynagrodzeniem. Ryzyko wykluczone. — Wiadomość: Jan Strycharński, Kraków. 1180 9 0

JENERALNE ZASTĘPSTWO DLA GALICJI 1366

maszyn do pisania „Underwood“

Nowość: Pismo całego tekstu uwidocznione.

Dwuletnia Gwarancja!

Krzysztof Krzysztofowicz, Kraków, ulica Lubicz 7.

Rumpel & Waldek

przedsiębiorstwo budowy wodociągów krajowych i zakład instalacyjny.

Polecamy się P. T. Szanownej Publiczności do wykonywania **instalacyj wodociagowych** wewnątrz realności, jakoteż **klozetów, łazienek** i t. p. po najtańszych cenach i pod przystępnymi warunkami.

Biuro i nieustająca wystawa przyborów instalacyjnych krajowych i zagranicznych, znajdują się **przy ulicy Zwierzynieckiej L. 4.** — Telefon 109. 799 18 52

Kosztorysy na żądanie darmo.

CAŁY ROK OTWARTE

Sanatorium i Zakład wodolecznicy Bystra obok Bielska

(stacja kolei Dziedzice-Żywiec).

W przepysznej górskiej i lesistej okolicy. — Najnowsze urządzenia wodolecznicy, elektroterapia: **kąpiele w świetle elektrycznym**, gimnastyka lecznicza, masaż, kuracje dietetyczne i terenowe. — Z komfortem urządzone sale wspolce: jadalnia, sala konwersacyjna, bilardowa, fumoir i czytelnia; oszklone werandy, tudzież nowy kryty deptak.

Elektryczne oświetlenie wszystkich ubikacyj. Telefonu międzymiastowego Nr. 191.

Ceny umiarkowane. — W Maju opust 30%.

Prospektów, jakoteż pisemnych i telefonicznych informacji dostarcza na życzenie każdej chwili **Zarząd Zakładu.**

1298 3 10

Młody człowiek

pragnący zarobić na dalsze kształcenie się, **poszukuje** jakiegokolwiek zajęcia. — Zgłoszenia przyjmuje Dział inserat. „Głosu Narodu“ dla F. G. 1400 1

Wózek ligarkowy

o dwa lub czterech kołach, potrzebny zaraz.

Zgłoszenia do działu inser. „Głosu Narodu“, z podaniem żądanej ceny. 2 2

EKONOM

lat 36, samotny, energiczny, z chlubnymi świadectwami i rekomendacjami, poszukuje posady jakiegokolwiek zaraz. Kraków, posta rest. **A. K. 500.** 1449 2 3

Pijcie

tylko 1603

Anderdorfska

naturalną szczawę

najlepszą i najtańszą wodę leczniczą i stołową ze źródła „Marji Teresy“.

Skład główny Kraków, Jagiellońska 7.

MASŁA

deserowego

najlepszej jakości, celem stałej rocznej dostawy, poszukuje się. — Zgłoszenia pod „Grossista“ przyjmuje dział inserat. „Głosu Narodu“. 1451 2 3

Kanarki

prawdziwe

Harceńskie

srowadzone z gór św. Andrzeja w Harcu, niezmordowane śpiewaki, obdarzone prześlicznym głosem, długo-ciągłym roltourem, dzwonkiem, fletowym gwizdkiem, nasładujące także głos słowika. Sprzedaje od 5 złr. do 12 złr., także przesyłam pocztą za zaliczką z gwarancją dostawienia zdrowych do miejsca przeznaczenia, daję kupującemu 3 dni do wypróbowania ptaka, w razie niezadowolenia wymieniam lub pieniądze zwracam. **Samiecki Harceńskie** do spustu od 1 złr. do 1.50 złr.

Hodowla prawdziwych Harceńskich Kanarków

J. Szufa, Kraków, ulica Krowoderska Nr. 21.

Willa Piękna w Gródku,

koło Lwowa, w miejscu suchem, dobrze zbudowana, obejmująca 6 pokoi, 2 kuchnie, 2 przedpokoje, werandę oszkloną, łazienkę, 2 piwnice, wraz z drugim budynkiem pod blachą, używanym na stajnię, wozownie, chlewki, kurniki, który jednak małym kosztem może być na mieszkanie przerobiony, z ogrodem kwiatowym przed willą, oraz 1/2 mrg. owocowym i warzywnym za domem, jest z powodzeniem przeniesienia właściciela

do sprzedania.

Dług bankowy ciąży 3.500 złr. Kapitał potrzebny 7.000 złr. — Wiadomość bliższa: Jan Strycharski, Kraków. 3813 0 0

Nauczycielka Polka

z ukończoną szkołą niemiecką, pragnie otrzymać lekcje. Łaskawe zgłoszenia do dz. ins. „Głosu Narodu“. 1395.

CHŁOPIEC

potrzebny zaraz lub od 1-go czerwca b. r. w wieku lat 16—18. Wiadomość w młodocystni K. Robackiego, Kraków, Sławkowska 26, między godz. 9—11 rano. 1479 1 3

W Rymanowie

otwieram jak w latach poprzednich
PENSJONAT
dla Pań i Panien
zapewniając troskliwą opiekę i dobre higieniczne odżywianie. 1475

Franciszka Papée

do 15 czerwca: Kraków, Plac Matejki Nr. 9,
od 15 czerwca: Rymanów, willa Zacisze.

Ekstrakt orzechowy

do farbowania siwych włosów 1422 2 0

wynalazku *Juliana Józefowicza*, perfumera.

Jestto najlepsza roślinna farba, którą można w przeciągu 10 minut ufarbować posiwiałe włosy na kolor czarny, brązowy, szary i blond.

We Lwowie u p. J. Friedricha i A. Beacocka ul. Hetmańska L. 4 i u Jg. Jahla, Hotel Europejski; w Krakowie u Keima i Spółki, Rynek główny linia A—B, J. Hanaka i Ski droguerja ulica Szewska, Fr. Zopotha droguerja ul. Sienna 12 i u R. Wiskidy plac Marjański; w Wiedniu u Calderary i Bankmanna. — Cena flakonu kor. 3, flakoniki próbne 1 kor. 20 gr. — Przesyłka i główny skład: w Warszawie, ul. Nowe Senatorska 2.

Za bezcen

Dom murowany na wysokim parterze, 11 ubikacyj, z ogrodem 438 mrg. i stajnią — wolny od podatku, w Ludwinowie, zaraz do sprzedania. Kapitał potrzebny 2.000 złr., dług kasy 2.000 złr. Wiadomość: Dział inseratowy „Głosu Narodu“ 1431 2 4

L. 30560
III. 00

OGŁOSZENIE.

W skutek podania Zarządu Gazowni miejskiej w Krakowie o zezwolenie na budowę nowego zbiornika gazowego objętości 5500 m³ na gruncie realności miejskiej pod lk. 327 Dz. VIII od strony ul. Dajwór, Magistrat stół. król. m. Krakowa, jako władza przemysłowa I. instancji zarządza po myśli §. 29 ust. przemysłowej postępowanie edyktałne i celem zbadania dopuszczalności zamierzonej budowy ze względów przemysłowo-policyjnych wyznacza **termin do rozprawy komisyjnej, odbyć się mającej na miejscu zamierzonej budowy, na dzień 25 maja 1900 r. o godzinie 10-tej przed południem.**

O tem zawiadamia się Gminę miasta Krakowa i ztanych sąsiadów z nadmieniem, że przeciw zamierzonej budowie, można wnosić zarzuty pisemnie przed terminem komisyjnej rozprawy lub ustnie do protokołu przy tejże komisji.

Zarz ty później wniesione, nie będą uwzględnione i zezwolenie na budowę zbiornika będzie udzielone, o ile przeciw temu nie zajdą przeszkody z urzędu uwzględnić się mające.

Magistrat stół. król. m. Krakowa

dnia 4 maja 1900.

MAGAZYN

pod firmą 1158 10 15

WACŁAW SIENKIEWICZ

Kraków, ul. Florjańska l. 17

poleca na sezon wiosenny najmodniejsze:

Materje na suknie czarne i kolorowe, Batysty, Woale, Zefiry, Kretony, Płócienka, Portjery, Kapy i Serwety buretowe, Firanki kremowe i białe, Dywany, Chodniki, Kocyki, Kołdry, Fartuszki, Garnitury stołowe białe i kolorowe, Chustki no okrycia i na głowę, Chusteczki do nosa batystowe i płócienne, „Szyrtyngi z fabryk B. Schrolla Syna“.

Próbki na żądanie wysyłam odwrotną pocztą.

Nagrodzony 12 medalami

KONIAK TOKAJSKI

Zarejestrowana

marka

ochronna

Pierwsza Tokajska Fabryka Konjaku w Tokaju

POLECA

Wyborowy Konjak Leczniczy

w oryginalnych butelkach

	1/2 Butelka,	1/2 Butelki	200 gramów,	100 gramów.
Tkj. Konjak z literą V.	Złr. 2	Złr. 1-20	Złr. -70	Złr. —
„ „ „ V. O.	3	1-75	1-—	—
„ „ „ V. O. C.	4	2-50	1-20	—
„ „ „ V. O. C. B.	5	3-—	1-50	—
„ „ „ sec	6	3-50	—	—
„ Kronen Konjak	8	4-54	—	—
„ Medicinal „	6	3-50	1-50	1
„ Diabetiker „	6	3-50	—	—

Przy odbiorze 5 Butelek wysyłka franco lub 10% zniżki.

DO NABYCIA

w „Składzie Win Greckich“

Kraków, ulica Jagiellońska Nr. 7.

Środek kuracyjny.

Fabryka Tutek cygaretowych **Rudolfa Herliczki** w Krakowie

wysyła darmo i opłatnie

NOWY CENNIK ILLUSTROWANY.

Zawiadaniem

że za syna mego **Henryka** żadnych długów płacić nie będę. 1481 1 2

Stanisław Więckowski.

Do towarzystwa

na spacer, wyjazdy i t. p., poleca się **inteligentna osoba**, matkom i opiekunkom, które z braku czasu nie mogą towarzyszyć swym córkom. Rekomendacje znacz rodzin i domów, na życzenie. Zgłoszenia pod A. „Głosu Narodu“ 14 4

Sklep z obuwiem

w celnej ulicy, **do sprzedania** wraz z urządzeniem, pod korzystnymi warunkami, z powodu braku czasu prowadzenia takowego. Adres pola dział inser. „Głosu Narodu“ 1476 1 3

Potrzebna zaraz Panna

znająca krój i krawieczyznę. **Marja Hopcasowa**, Grodzka l. 60. Il p. na prawo. 1480

Z powodu wyjazdu

Do sprzedania

Dywany, Portjery, makaty i meble wschodnie. Oglądać można między godz. 11 stą a 2-gą, ulica **Starowłńska** Nr. 13 1477 1 3

Skład maszyn rolniczych **Franciszka Albina**

— W PODGÓRZU —

poleca

BOWERY

pod korzystnymi warunkami na spłaty. 1414 3 3

Hotel Polski

pod „białym Orłem“ pod „białym Orłem“

Kraków, Florjańska 42

obok bramy Florjańskiej **gruntownie odrestaurowany i z wszelkim komfortem urządzoney** 367

poleca się i nadal łaskawym względem Szanownej P. T. Publiczności.

Pokoje gościnne, ceny umiarkowane.

STAJNIE i WOZOWNIE. Przystanek kolei konnej.

POTRZEBNA JEST

KOBIETA

w średnim wieku, energiczna, do nadzoru robotnic w mej fabryce w Jarosławiu. 1425

STANISŁAW GUŁGUL w Krakowie.

Dla przejezdnych

pokoje umeblowane z całym utrzymaniem lub bez, są do wynajęcia każdego czasu przy ulicy Krupniczej L 10 I-gie piętro na lewo. 1418 3 3

Starsza Osoba

inteligentna, wdowa, łagodnego usposobienia — **poszukuje zajęcia** do zarządu domu, wychowania dzieci, do towarzystwa starszej osoby, na wyjazd do kąpiel, do prowadzenia gospodarstwa u wdowca lub księdza itd. — Adres: **Na. W.** w Tarnowie, dom Grabczyńskiego. 1427 3 5

KAWIARNIA

połączona z mleczarnią oraz z wypiekami ciast, jest zaraz **do sprzedania**. Wiadomość w dziale inser. „Głosu Narodu“ pl. 1448. 2 3

W składzie fortepianów

Planin i Harmonij

J. Radziszewskiego i Spółki 728

Sprzedż, zamiana, wynajem, przy odpowiedniej gwarancji sprzedż na raty.

Rynek główny Nr. 29. Kraków.

Nakładem księgarni katolickiej
Dra Wład. Miłkowskiego

wyszła świeża książka do nabożeństwa
pod tytułem: 724

MODLITEWNIK KATOLICKI

zbiór modlitw najpotrzebniejszych,

przeważnie odpustami obdarzonych, zebrał i ułożył
ks. S. B. str. 400 w 32-ce).

Książeczka ta, zawierająca najwznioślejsze modlitwy, drukowana bardzo starannie na najpiękniejszym welinie z obwódką różową na każdej stronie, drobnymi ale wyraźnymi, bo zupełnie nowymi rycinami w formacie małym, kosztuje bez oprawy 3 korony, a oprawie gładkiej z płótna angielskiego, brzezi pąsowe 3 kor. 60 gr. w opr. miękkiej z najlepszego szagrynu gładkiego, brzezi złocone otrągle 5 kor. i 50 gr., w takiejże oprawie, brzezi niebieskie z linijkami złoconymi 6 kor., w takiejże oprawie, brzezi złocone z paskiem skórzanym zamiast klamerki 6 kor. i 50 gr. i w rozmaitych droższych oprawach. 8585

W Księstwie Krakowskim

koło Mogiły

piękną wieś w obszarze 328 morgów, z pięknym parkiem i domem mieszkalnym ziemi I. klasy z obciążeniem Tow. kredyt. Ziemińskiego na 4% do połowy żądanej ceny **na do sprzedania** Jan Strycharski, Kraków. 1387 6 10

Pokój umeblowany, z całym zdrowym wiktem i utrzymaniem za 35 zł. Wiadomość da Józef Bernecki p. ul. ś. Jana l. 4, II ptr. 1447 2 4

Zamiana.

Folwark blisko Krakowa położony, zamienię na realność w Krakowie i Kamieniec około plant na majątek większy, za dopłatą lub bez takowej. — **Willa w Zakopanem** jest do sprzedania i Katalog ze zbiorom medali religijnych, odnoszących się do Kościoła Katolickiego we wszystkich krajach dawnej Polski. Zgłoszenia pod adresem „Zamiana“ do działu inseratowego „Głosu Narodu“ ul. Jagiellońska L. 7, w Krakowie. 1453 2 3

Zarząd dóbr Świąteczny poczta Biecz 1442 3 5

Potrzuje GOSPODYNI od 1-go czerwca lub 1-go lipca b. r.

STARSZY CZŁOWIEK mający kilkunastoletnią praktykę przy gospodarstwie w Królestwie Polskim i w Galicji, mogący się wykazać chlubnymi świadectwami, poszukuje posady do gospodarstwa lub innego zajęcia, na samostojny lub z żoną, na stół lub ordynarję każdego czasu. Łaskawe zgłoszenia pod adresem: Konstanty Waligórski Wieliczka. 1458

Kto chce się dowiedzieć, co to jest prawdziwa, czysta, stara 1133 0 6

••żytniówka••

niech pośle do „Składu Win Greckich“ Kraków, Jagiellońska Nr. 7, po Buteleczkę z r. 1886

*** za 2 korony ***

Liniment. Capsici comp.
z apteki Richtera w Pradze.
uważane jako najlepsze i skuteczniejsze lekarstwo; po omówieniu 40 kr., 70 kr. i 1 zł. do nabycia we wszystkich aptekach. Jego powołaniem służyć ma do leczenia wszelkich dolegliwości.
niebyleż służyć może tylko w bólach erytyematycznych z silną odzwyczajoną mazią „Koket“ z apteki Richtera i z przemocą uznawaną tylko butelki z tą mazią, jako wyrób oryginalny.
Apteka Richtera pod złotym lwem w Pradze.

Zakład Fotograficzny „Janina“
w Now. Sączu, przyjmie retuszerów do negatywów i pozytywów. od 15 Maja b. r. Uzdolnieni raczą swoje oferty wnieść, najdalej do 10-go Maja. Posada stała. 1352 5 6

Quaker Oats

Wszędzie do nabycia w 1/2 i 1 funt. pakietach (z przepisem przyrządzenia.)

Szanowna Pani Domu!

Kup Pani w najbliższym sklepie paczkę »Quaker Oats« (amerykański łuszczoney owies) i przyrządź następującą potrawę: Do pół litra gotującej się posolonej wody, wsypać 12 deka »Quaker Oats« i mieszając, gotować 10—15 minut, aż potrawa zgęstnieje, następnie podać na stół z zimnem mlekiem i miłym cukrem. Całej Pani rodzinie, szczególnie dzieciom, będzie regularne podawanie rano na śniadanie i na kolację tej potrawy, jak i wszystkich innych z »Quaker Oats« sporządzonych, prawdziwym błogosławieństwem dla zdrowia.

3553 21 0

Zastępca: M. Czerwiński, Kraków, ulica Grodzka Nr. 37.

Do sprzedania LAS

przeźreni 1500 morgów, w Galicji wschodniej, drzewo bukowe i jodłowe zdrowe, równe i piękne, nadające się szczególnie do parowych fabryk stolarskich. Kapitał 100 tysięcy potrzebny, — ewentualnie i spółka zawartą być może. — Zgłoszenia dla chęć kupna mających, lub o spółkę traktujących, pod literami **L. K. S.** do Działu inseratowego „Głosu Narodu“. 1327 7 3

Urząd Pocztowy i Telegraficzny BOGUMIŁOWICE poszukuje zaraz Ekspedytora lub Ekspedytorki. 1488 1 Pokój osobny. — Reszta listownie.

Chleb dla Swoich!

Oddam bufet na rachunek, człowiekowi fachowemu, za kaucją 200 koron, w miejscu kąpielowem. za wynagrodzeniem w procentach. lub pensją w gotówce.

Zgłoszenia do działu inser. „Głosu Narodu“ pod l. 1484. 1 3

W Zakopanem

WILLA o czternastu pokojach z meblami
WILLA o dziewięciu pokojach z meblami
to sprzedania lub wynajęcia.
Adres: Jan Strycharski Kraków. 377

Jan Strycharski

w Krakowie, ulica Jagiellońska Nr. 7,

POLECA

WYBORNE NATURALNE

„WINA GRECKIE“

Butelka	Butelka
Małwazą Gutland białą 2-50	Achajskie niesłodkie (Scherry) 1-75
Małwazą Gutland czerw. 2-50	Cypro wyborne słodkie 1-50
Mavrodaphne czerw. deser. 1-75	Małwazya, szlachetne b. pełne
Glaucos, przyjemniej. od Malagi 1-50	Wino słodkie 1-75

Cephalonia gładkie b. smaczne Butelka —80 —60 —75

Moscato słodkawe doskonałe „ — —80 1—

Sect pełne zamiast dobrego Węgry „ — 1— 1-20

Afrykańskie „Samos“ wyborne z bardzo przyjemnym smakiem i zapachem Butelka — —85 1—

Wina Austriackie Steinwein (Boxbautel) Butelka zhr. 1—
Imperjalmarke b. i czerw. „ „ 1-30
Goldmarke białe i czerw. „ „ 1—

Wino Szampańskie MONOPOLE DEMI SEC
Butelka 3 zhr.

Wódki Gdańskie Pomarańczowa, Butelka 1-30
Kminikowa „ 1-30
Złotówka „ 1-30

Wódki Dra J. Zdunia

COGNAC TOKAJSKI

1/4 But.	1/2 But.	1/4 But.	1/2 But.
Cognac z litr V. zhr. 2	zhr. 1-20	Cognac sec	zhr. 6 zhr. 3-50
„ „ V.O. „ 3	„ 1-75	Kronen cognac	„ 8 „ 4-50
„ „ V.O.C. „ 4	„ 2-50	Medicinal „	„ 6 „ 3-50
„ „ V.O.C.B. „ 5	„ 3—	Diabetiker „	„ 6 „ 3-50

Koniak Czuba-Durozier & Comp.
Butelka oryginalna 1-80, 2-50 i 3 zhr.

Wysyłki na prowincję odwrotnie w Butelkach, Bezcakach i w Gasiorkach opłatanych po 3, 5, 10 i 15 Ltr.

KSIEGARNIA Wł. Dra Miłkowskiego W KRAKOWIE poleca dzieła naukowe pedagoga **REUSSNERA:**

Najlepsza Metoda

najłatwiejsza do bardzo prędkiego a gruntownego nauczania się Języków Obcych bez nauczyciela z objaśnieniem wymowy i z Kluczem na końcu każdego dzieła.

„Samouczek“ **Polsko-Niemiecki** kurs wstępny (Elementar) po 15, 30, 52 ent., kurs I-szy 90 ent. — kurs II-gi zhr. 2-30 — komplet (oba kursy) zhr. 3—.

„Samouczek“ **Polsko-Francuski**, kurs I-szy 1-80 ent., kurs II 4-80 ent., Gramatyka Polsko-Francuska 1-80 ent.

Wypisy francuskie (Morceaux Choisis) ze słownikiem w 4-rech językach zeszyty po 22 ent.

„Samouczek“ **Polsko-Angielski**, kurs I-szy zhr. 1-12, kurs II-gi zhr. 1-80, komplet zhr. 2-62.
Do nabycia także we wszystkich księgarniach. 3477 17 24

Dom o trzech Pokojach

i kuchni do wynajęcia na lato lub na dłużej, w okolicy zdrowej. Em. K. plan kato iehi znalazł by tutaj zajęcia. Poczta i kościół w miejscu. Warunki pobytu nader przystępne. Zgłoszenia do c. k. Urzędu pocztowego w Jodłowniku. 1-86 1 2

Osoba młoda

z dobrego domu, wykształcona, posiadająca dokładnie język niemiecki i początki francuskiego, z dobrymi świadectwami z syminarjum, poszukuje posady guwernantki lub towarzyszkii, najchętniej na wsi, także i za granicami Galicji. **J. K.** p. rest. Rzeszów. 1495

Młoda Wdowa

ro urzędniku, zajęłaby się z całym poświęceniem gospodarstwem domowem bez wynagrodzenia miesięcznego przy starszym pensjonowanym, samotnym mężczyźnie, w Krakowie. Adres: Leszajska, Cigłkowice, Rynek 51, przez Kenty. 1489 1 1

INOWOŚĆ! ROZDZIELE

p. Lipinki powiat Gorlice
Łazienki siarczane, Kąpiel rzeczna otwarta 15 Maja 1900. Woda zbadaana i polecona przez Dra S. Bartoszewicza. Na miejscu tanie mieszkania. Restauracja, żentycy itp. Połączenie z Gorlicami codziennie za opłatą 10 ct. od osoby. Dla ubogich bezpłatnie mieszkania, chorym na reumatyzm całe utrzymanie i kąpiel, dostanie dziennie za 80 ct. 1487 1 1

Z powodu wyjazdu

sa zaraz do sprzedania łóżka, szafa, trymotka, obrazy, lustra, stoły oraz rzeczy gospodarstwie, przy ul. Basztowej l. 3 III p. oficyna. 1458 1 3